

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARA DANUL 53. No. 230.
1938. október 13., csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. l. editura ziarului Arad Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

Csütörtökre várják a komáromi döntést

Visszatértek a magyar államférfiak Komáromba. — A csehszlovák delegáció ellenjavaslatot terjesztett elő

Kánya magyar külügyminiszter csütörtökön nyilatkozik a helyzetről

Budapest (Rador.) A komáromi tárgyalásokkal kapcsolatban a Magyar Távirati Iroda jelentése szerint a szerdai nap döntő fontosságú volt, amennyiben az alapvető problémák megvitatására került a sor. A magyar delegáció változatlanul **kártart eredeti álláspontja mellett, mely a magyarlakta területek azonnali visszacsatolását és a többi népek önrendelkezési jogát követeli.**

Az új magyar—csehszlovák határ megállapítására vonatkozó tárgyalások, miként a Reuter ügynökség jelenti, barátságos légkörben folynak, de semmiféle eredményt nem hoztak.

Közben a magyar és ruszinszlovák határról különböző incidensek híre érkezett. Merhelo helység környékén 40 főből álló magyar felfegyverzett szabadcsapat hatolt be ruszin területre, megátadta a vasutállomást és megshecsített egy utast. A szabadcsapat két tagját elfogták.

A szudeta határterületről is érkeztek hírek arról, hogy német csapatok az egyezményen kívüli helységeket is elfoglaltak. Pilsen környékén öt helyen lépték át az egyezményes vonalat, annak ellenére, hogy a cseh megfigyelők ez ellen tiltakoztak. Egyes helyeken 16 kilométernyi mélységben hatoltak be a németek.

Komárom, Kánya Kálmán magyar külügyminiszter és Teleki Pál gróf közoktatásügyi miniszter délelőtt fél 11 órakor érkeztek vissza gépkocsin Budapestről Új-Komáromba. Délben pontosan 12 órakor a magyar küldöttség tagjai és a szakértők autókban mentek át Új-Komáromból Ókomáromba. Az ókomáromi hidőnél Visa csehszlovák követségi tanácsos fogadta ezuttal is a magyar küldöttség tagjait. Az üdvözlés után a hosszú kocsisor tovább haladt az uccákon felállított hatalmas tömeg sorfala között. A megyeháza bejáratánál Tiso dr. szlovák miniszterelnök üdvözölte a küldöttséget és a megyeháza tanácstermében nem sokkal utóbb megkezdődtek a tárgyalások.

Csütörtökön konkrét kérdésekről lesz szó

A Magyarország című lap munkatársának Kánya Kálmán magyar külügyminiszter a következő nyilatkozatot adta:

— Ma még nem tehetek nyilatkozatot, holnap délelőtt azonban azt hiszem már módomban lesz nyilatkozni a helyzetről.

A lapok tudósítói szerint a hangulat a szerdai tanácskozás után is változatlanul bizakodó és az értekezlet résztvevőinek kijelentéseiből a tárgyalásoknak kedvező légkörben és baráti szellemben való folytatására lehet következtetni.

Gróf Teleki Pál a következőket jelentette ki: — Most már in concreto tárgyalunk. A tárgyalásokat holnap reggel 9 órakor folytatjuk és most már konkrét kérdésekről lesz szó.

A tárgyalások befejezése után Tiso dr. szlovák miniszterelnök is nyilatkozott az újságírók előtt és a következőket mondotta:

— Azt mondhatom most is, amit a tárgyalások előtt. Az idő szép.

A tárgyalások különös érdekessége az, hogy azon először vesz részt Baconszky ruszin miniszter és Sidovszky ruszin miniszteri tanácsos is a ruszin kormány képviselőjében. Jelen van az ülésen Krno csehszlovák követ is, aki reggel érkezett vissza Prágából és magával hozta a prágai kormány ellenjavaslatait.

Délben 12 óra után néhány perccel kezdődtek meg a tárgyalások, majd 12 óra 35 perckor

a csehszlovák delegáció kérelmére a megbeszéléseket félbeszakították, hogy a delegáció tagjai rövid tanácskozásra visszavonuljanak a szomszédos tanácssterembe.

A magyar delegáció bent maradt a tanácssteremben, míg a csehszlovák delegáció tagjai abba a szomszédos terembe vonultak vissza, amelyben a szakértők várakoztak. Tiso dr. kéri szavakkal fordult a magyar és cseh szakértőkhöz, hogy

„csak tíz percre kérjük a szobát”, mire a jelenlévők elhagyták a termet és az előcsarnokba vonultak vissza.

A csehszlovák delegáció külön tanácskozása 10 percet sem vett igénybe és már is visszavonultak a tanácssterembe, hogy folytassák a tárgyalást. Egy órakor Baconszky és Sidovszky ruszin delegátusok jöttek ki a teremből és pár percnyi külön tanácskozásra vonultak felre az egyik hivatali szobába.

A csehszlovák—magyar tárgyalásokról a következő hivatalos közleményt adták ki:

— A magyar és csehszlovák delegáció október 12-én, szerdán déli 12 órakor együttes ülést tartott, amely 14 óra 30 perckor ért véget. Az ülésen a csehszlovák delegáció a magyar területi követelések egy részére vonatkozólag ellenjavaslatot terjesztett elő. A két delegáció szakértői ma délután külön-külön tanulmányozták a felvetett kérdéseket. Az együttes ülés holnap reggel 9 órakor lesz.

a tárgyalások jó szellemben és barátságosan folynak mindkét részről. A szlovák kormány szakértőivel részleteiben is kidolgoztuk javaslatainkat.

A Budapesti Hírlap munkatársa beszélgetést folytatott dr. Tiso József szlovák miniszterelnökkel, akihez ezt a kérdést intézte, hogy mit üzen a magyar népnek?

— Azt üzenjük a magyar népnek, — mondotta a miniszterelnök, — hogy a tárgyalások végső eredménye meg fogja valósítani azt a jószomszédi viszonyt teremtő közvéleményt, amelyre a szebb jövő tekintetében mindannyiunknak szükségünk van. Becsülöm és tisztelem a magyar népet, mert olyan jó tulajdonságai vannak, amelyek csak rokonszenvet ébreszthetnek. Ez a szimpátia a záloga annak, hogy a jövő kedvezően fog alakulni.

Komárom. (Rador.) A Pozsonyba visszatérő Tiso szlovák miniszterelnök a komáromi

tárgyalásokra vonatkozólag kijelentette a Havas hírszolgálati ügynökség munkatársának, hogy

a tanácskozások rövidesen eredményre vezetnek, még pedig kedvező eredményre. Szerdán délelőtt 10 órakor a szlovák küldöttség tagjai, és pedig Tiso, Krno, Viest tábornok és Sidovszky Párkány Kárpátalja kormányzójának képviselője tanácskozásra ültek össze. A küldöttség behatóan megvitatta a magyar képviselőknek átvújtott ellenjavaslatot.

A csehszlovák delegáció körében úgy tudják, hogy Tiso szlovák miniszterelnök titkárnak berlini utazása összefüggésben van két cseh által lakott és Németország által elfoglalt 2 városnak visszaadásával. Ezt a két várost a német csapatok az ötödik zóna megszállásakor foglalták el.

Eszterházy János nyilatkozata

Újkomáromból jelentik: A hírlapírók kérdést intéztek Eszterházy János grófhhoz, a szlovénköi egyesült Magyar Pártok ügyvezető elnökéhez, mi a benyomása a Komáromban folyó tárgyalásokról. Eszterházy János gróf a kérdésre a következő nyilatkozatot adta:

— A szlovénköi magyarság vezetői — mondotta Eszterházy János, — tisztában vannak vele, hogy Szlovákiának azon területei felelt, amelyeket szlovákok laknak; csak a szlovákok önrendelkezési jogának alapján lehet dönteni. Híjás politikai felhogás és hiu álomkergetés volna az, ha valaki azzal áltatná magát, hogy a magyarság most a Kárpátok ormára akarja ismét kitűzni a magyar trikolort. Tiszteletben fogjuk tartani szlovák testvéreinknek azt a jogát, hogy önállóságukat, mint önálló szlovák állam megtartsa. Egy önálló Szlovákia és a független Magyarország messzeemenő gazdasági és politikai kapcsolatokat tarthat egymás között.

Sátoraljaújhely. Komorthy Pál MÁV. intéző, a sátoraljaújhelyi kisállomás új főnöke előtt a csehszlovák imperium után ott maradt szlovák pályamunkások megjelentek és előadták, hogy Magyarországon szeretnének maradni, ha a MÁV. átvénné őket. Komorthy a következőket válaszolta:

— Mindenki itt maradhat és szolgálhat tovább, aki akar. A MÁV. egyetlen szlovák vasutast sem fog elbocsájtani.

A magyar—cseh tárgyalások visszhangja Németországban

Berlin. (Rador.) A magyar—csehszlovák tárgyalásokat a német politikai körök is nagy figyelemmel kísérik. A német sajtó meglepetését fejezi ki azon hírek miatt, amelyek egy magyar—lengyel közös határról kerültek forgalomba. A Berliner Börsenzeitung üdvözli Teleki gróft, aki kijelentette, hogy a magyar követelések a nemzeti önrendelkezés elvénél túl nem terjednek. Németország és Olaszország Münchenben ennek az elvnek lojális alkalmazását kérte Magyarországtól és Lengyelországtól. A közös határról forgalomba került hírek azt a látszatot keltik, hogy olyan politikát követnek, amely inkább az erőszakra, mint a nemzetiségi elvre van alapítva. A lengyel sajtó arra biztatja Magyarországot, hogy foglalja el Kárpátalját és így készüljön el a közös határ Lengyelországgal. Ennek a tervnek megvalósítása azt jelentené, hogy a két állam ugyanazt a hibát követné el, amit Benes elkövetett Csehszlovákia megalapítása alkalmával. Eppen ezért gróf Teleki nyilatkozatát örömmel kell üdvözölni.

Telepes
rádiólámpái
fűtéséhez

DURA-OPTIMA fűtőelemeket

(Szárak-akkumulátort) használjon.

Nem kell tölni, sem kezelni

Minden szobában használható.

Technikai felvilágosítást nyújt:

DURA S. A. Timisoara

Milyen események előzték meg a szerda-déli komáromi tárgyalásokat?

A szerda délutáni eseményeket megelőzőleg alakult hegyzetről az alábbi jelentéseink származtak be:

Prágából jelenté a Cseh Távirati Iroda, hogy kedden este Krno budapesti cseh követ, a komáromi tárgyaló-küldöttség tagja Prágába érkezett s beszámolt a kormánynak a komáromi tárgyalások állásáról. A követ még tegnap este visszautazott Komáromba.

magával hozta a minisztertanács által jóváhagyott ellenjavaslatokat,

amelyeket a cseh delegáció ma terjeszt elő a plenáris ülésen. A mai ülésen megkísérik a cseh és magyar javaslatok összeegyeztetését.

Kánya Kálmán magyar külügyminiszter és gróf Teleki Pál kihallgatása Horvay Miklós kormányzónál másfél óráig tartott. A kihallgatáson jelen volt Imrédy Béla miniszterelnök is. A magyar delegátusok részletesen beszámoltak a kormányzóknak a komáromi tárgyalásokról és ismertették a magyar álláspontot. Reggel Kánya és Teleki fődelegátusok autóján Komáromba utaztak, ahol déli 12 órakor kezdték vették a döntő tárgyalásokat.

A Magyar Távirati Iroda beavatott helyen arról értesül, hogy

a magyar álláspontban semmiféle változás nem történt.

A magyar kiküldöttek változatlanul ragaszkodnak a magyarok lakta területek haladéktalan átengedéséhez, valamint az önrendelkezés, il-

letve a népszavazás elvéhez a többi vitás területeken.

A tegnapi tárgyalásokról kiadott jelentéshez budapesti beavatott helyen magyarázatként a következőket fűzik hozzá:

— A szlovák kiküldöttek hosszabb tárgyalásra számítottak, a magyar delegáció azonban Teleki Pál gróf vezetése alatt nagyon alapos munkát végzett, úgy hogy egy nap alatt előkészítette a tárgyalások anyagát. A csehszlovák delegáció ma megállapítja a maga álláspontját. Tegnap este a teljes csehszlovák kormány Prágában értekezletet tartott. A szerda déli ülés lesz hivatva arra, hogy mindkét javaslatot egybe vesse és alapos vita után meghozza végleges döntését.

Tiso szlovák miniszterelnök tegnap az esti órákban telefonbeszélgetést folytatott Prágával, majd Pozsonyba utazott, mert

az ottani helyzet gyors intézkedést tett szükségessé.

A magyar követelések prágai visszhangja

A Rador távirati iroda prágai jelentése szerint, a magyar igények sokkal szélesebb körűek, mint ahogy gyanítani lehetett volna. A Havas ügynökség megállapítja, hogy a magyarok területük átengedésén kívül Szlovákiában és Kárpátalján népszavazást kívánnak. A magyar kiküldöttség egy olyan terület átengedését

sürgette, amelyen hétszázötvenezer magyaron kívül négyszázötvenezer szlovák és rutén lakik. Az igényelt területek között van például a kassai kerület, amelynek lakossága ötvenezer főnyi szlovák és harmincezer magyar. Kassa városában negyvenkétezer szlovák és tizenkét ezer magyar lakik. Ha ezeket a kívánságokat kielégítenék, Szlovákiában csak kétféle szlovák maradna, Magyarországnak pedig hétszázötvenezer főnyi szlovák kisebbsége lenne. Ezek a területek kivül a magyar küldöttség még több németlakosságú terület átengedését is kívánja. Tekintettel Szlovákia földrajzi helyzetére, ezeket a követeléseket teljesen elfogadhatatlannak tekintik. A magyarok által kért terület, Szlovákia déli alföldje, az ország egyetlen búzatermő területe. A kassai körzet, ahol a magyar lakosság nem éri el a tíz százalékos, fontos magnézium, vas és vasbánya-terület. Fülkeknél nagy szénbányák, Korompánál pedig cziustbányák vannak. Ezek átengedése az egész szlovák és cseh ipart a legnehezebb helyzetbe hozná. Másrészt a legtöbb szlovák közlekedési út északról dél felé halad, míg a keletről nyugatra haladó utak csak Délszlovákiában vannak, úgy, hogy a megmaradó területek elszigetelten maradnának az ország többi részétől. A csehszlovák kiküldöttség tagjai a fentieket tekintetbevéve, Komáromból Pozsonyba utaztak, hogy a szakértőkkel tanácskozzanak. A végleges határozatot a határkijelölő bizottság kedd délutáni, vagy szerda reggeli ülésén hozza meg. A helyzet, a Havas ügynökség tudósítója szerint, rendkívül nehéz, mégis remélik, hogy a tárgyalások nem sza-

Hazugság-olimpiász

Írta: STELLA ADORJÁN

A hölgyzsúr a vége felé járt. Több vendég el távozott, mások az órájukat nézegették, egyesek telefonáltak különböző klubokba a férjeiknek. Nyolc óra után már csak négyen maradtak az agyoncigarettázott szalonban, a háziasszony, Magda, Juci és Lenke. A vendégek először végigpróbálták a házban található összes női kalapokat, megbeszéltek az aktuális pletykákat, de nem nagy hajlandóságot mutattak a távozásra. Végre Magda a hóna alá kapta a táskáját, a nőknél ez mindig indulást jelent.

— Maradjatok még pár percig, — mondotta Viola tréfásan.

Mindig ugyanezt a viccet sütötte el és a vendégek mindig maradtak. Most is. Senkinek sem volt dolga kilenc óra előtt.

— Akartok fél órát romizni?

— Fél óra alatt nem tudom visszanyerni, ha esetleg vesztek, — magyarázta Lenke, a legnagyobb kártyás.

A háziasszony többféle rövidlélezett szórakoztatást ajánlott fel. Akartok még egy feketét? Hivassak egy jösnőt? Hívjuk fel állnéven a fiukat?

Minden ajánlatot visszautasítottak. Mivel lehet agyonütni az időt?

— A férfiak ilyenkor leleményesek. Százféle társasjátékot tudnak. Miért nem találunk ki mi is valamit?

Jucinak remek ötlete támadt, ő volt különben a társaság szellemi vezére, még újságot is olvasott. Szörnyen tisztelték a többi nő.

— Gyerekek, azt olvastam, hogy Angliában rendeztek egy hazugságolimpiászt. Hatalmas díjat kapott a nyertes. Persze csak olyasmit lehetett hazudni, amiben volt egy kis valóságosság is.

— Ilyesmirel nem tud előbb az ember, — sóhajtott Viola. — Hátha én nyertem volna. Angolul kellett hazudni?

— Hogyne. Te tudsz angolul?

— Most tanulok. Hazudni már tudok.

Lenke kipakkolta az ötlejét.

— Kislányok, idehallgassatok... mondja el mindenki életének legszebb hazugságát. Csináljunk egy kis fiók-olimpiászt. Magda, kezd el, kislányom...

Magda kislány, aki nemrégén vált el másodszor, minden kérés nélkül rákezdte.

— Az uram megtiltotta, hogy Katinkával érintkezzem. Vannak a férjnek ilyen bogarai. Hetekig vártam, vajjon nem találkoztam-e Katinkával. Persze mi találkoztunk, mint titkos szerelmesek

kis budai cukrászdában. Hát képzeld, Olga rajta csipett bennünket, persze továbbadta a pletykát és elmesélte Péternek. Nagy botrány ott, ha én kérek valamit, nem teljesít, mert te is a könnyű nőkkel szeretsz érintkezni, embert a barátjáról" és hasonló prédikációkat kaptam. Hallgattam, végül a legártatlanabb pofával azt mondtam: "Tudd meg, hogy nem is Kafinka volt az illető, hanem a huga, aki Milánóban él." Sakk-matt. Pontosan egy év múlva társaságban valaki elmesélte, hogy Katinkának az egyetlen testvére, egy fiú, Milánóban meghalt. Erre ránéztem az uramra és szemrehányóan így szóltam: "Látod, milyen igazságtalan vagy. Azt állítottad, hogy a Katinka milánói hugával tiltem a kis cukrászdában és most kiderül, hogy Katinkának nincs is huga".

Kis elismerést kéltett Magda előadásra. Viola türelmetlenül az óráját nézte. "Rövidebben gyerekek, kilenckor el kell mennem". Juci következett soron.

— Emlékeztek Miciék százhusz személyes eseményére? Meghívtak bennünket, de tévedésből rosszul írtam be a naptárba. Nem mentünk el és nem mondtuk le. Mici két nap múlva tajtékozva rontott nekem a varrónőnél. A szöveget sejtethetek. Végighallgattam a szemrehányást és csendesen így szóltam: "Most már elég volt! Ezzel akarod elterelni a figyelmet attól, hogy másfél órán keresztül egyetlen szavad sem volt hozzám és a férjemhez? Ott álltunk az estélyeden, miután azonban láttuk, hogy te csak az előkelőségekkel foglalkozol, hát szégyenszemre elrohantunk. Kicsit zavarba jött, azután bocsánatot kért. Én elfordítottam a fejem. Azóta haragban vagyunk".

Lenke vette át a szót.

— Amikor Lajos még a titkos vőlegényem volt, gyakran előfordult, hogy este eljött hozzám és otthon megvárta, amíg én társaságból vagy színházból hazajövök. Független, elvált asszony voltam, de azért, mint tudjátok, sokat adtam a hirmevemre.

Juci kedvesen közbeszólt:

— Ez már pályázat?

Az előadó nem zavartatta magát.

— ... szóval megkértem, hogyha netán ilyenkor megszólal éjjel a telefon, ne vegye fel a kagylót, hátha valamelyik családtag telefonál. A szobalány már kilenckor lefeküdt és Lajos sokszor éjjel kettőig is várt, ha én valahol kártyáztam. Abban az időben Gyuri is erősen csapta nekem a szelet és éjszaka gyakran felhívott. Egy alkalommal Lajos otthon várakozott rám és egész éjjel szüntelenül csengett a telefon. Amugyis féltékeny természete

volt és amikor hazajöttem, megtámadott, mint egy vadállat, hogy ki telefonál nekem éjjel. Nem mondhattam, hogy a család, mert hiszen a familia tagjai éjjel után vigan alusznak. Téves csengetést sem mondhattam, mert hiszen ez az ökör Gyuri, mint később megtudtam, huszonötzör tárcsázott. Kicsit gondolkodtam, aztán kivágtam: Maga nem tudja elképzelni, hogy ez az én szobalányom milyen erkölcsösen teremtés. Ha tudják a lovagjai, hogy nem vagyok itthon, egész éjszaka hívják telefonon lovagjai.

A háziasszony következett Kedves mosolygásával a vendégeihez fordult és így szólt:

— Gyerekek maradjatok még. Ugy örülnék neki, ha itt is vacsoráznátok...

A három hölgy egymásra nézett. Juci hirdette ki hármuk ítéletét:

— Nyertél, édesem...

Corso: Péntektől premier!

GOLDWYN

FOLLIES

Nem vigjáték! Nem operett! Nem revü! Hanem mind ennél több, mert minden benne van!

VERA ZORINA orosz táncosnő

HELEN JEPSON, Amerika legjobb énekesnője

CHARLIE MOCARTHY, a beszélő bábu, EDGAR BERGER és a 3 RITZ FIVÉREK.

MA utoljára: PAUL ROBESON néger énekes filmje:

A szabadság dala

kadnak meg és hogy mindkét országra kielégítő megoldása sikerül jutni.

Turcsánszki szlovák miniszter Berlinbe repült

Prága. Még e héten megkezdődnek a politikai tárgyalások Németország és Csehszlovákia között. Kalkovszki külügyminiszter ma vagy holnap Berlinbe utazik a tárgyalások felvételére.

Pozsony. Turcsánszki szlovák miniszter, a komáromi cseh delegáció tagja, ma reggel Berlinbe repült, hogy kihallgatáson jelentkezék Hitler kancellár előtt.

Ma Berlinbe érkezik a csehszlovák külügyminiszter

Berlin. Rador. A DNB. jelenti: Hivatalosan közlik, hogy Chalkowsky, Csehszlovákia új külügyminisztere csütörtökön reggel Berlinbe érkezik. Nyomban megérkezése után látogatást Ribbentrop háro német külügyminiszternél.

Magyar nemzeti szövetség alakult Kassán

Kassáról jelentik: A többi magyarlakta városok mintájára Kassán is megalakult a magyarok nemzeti szövetsége, amelynek elnöke Wirth Gyula lett. Nyomban végrehajtóbizottságot is választottak, amelynek hivatalból ugyancsak Wirth Gyula lett az elnöke.

Lengyel vélemény a rutén-kérdésről

Varsóból jelentik: Egy krakkói lap a cseh-magyar tárgyalásokról ír cikket és megállapítja, hogy Prága már elvben elfogadta azt a jegyzéket, amelyet Magyarország hozzá intézett és így Komáromban másról nem lehet szó, mint a módosításokról. A lap szerint a rutének részére egyetlen megoldás az volna, ha Magyarország tartoznának, mert csak ez biztosan számukra a gazdasági és a nemzeti fejlődést.

Prága. (Rador.) A mai naptól kezdve Ungváron egy új autonomista lap jelent meg, amelynek címe: Ruzka Pravda. Irányelvét bejelentő cikkében a lap több Kelet-Szlovákiához tartozó kerületnek Kárpátaljához való csatolását kéri. Ezek a kerületek Zemplinet és Presov vidékéhez tartoznak.

Kedd estétől kezdve Die Welt am Morgen címmel egy szélső baloldali lap is megjelenik.

A lapfej címéből kitűnik, hogy az új napilap a Csehszlovák köztársaság területén lévő német közösség lapja.

— Mi németek — írja vezércikkében a Die Welt am Morgen — évszázadokon át békességben éltünk a csehekkel és ezt a békés együttélést tovább akarjuk folytatni. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha kölcsönösen elismerjük egymás jogait. Ünnepelesen demokratikus hitet teszünk, mert csak egy demokratikus Csehszlovákiában haladhatnak a különböző nemzetiségekhez tartozó emberek együtt egy boldogabb jövő felé.

Prága. A csehszlovák sajtó a gazdasági újja építést követeli és ennek kapcsán élesen a zsidóság ellen fordul. A Narodny Politika a bevándorolt zsidóság ellen ír. A Venkov úgy véli, hogy új emberekre, új nemzedékre van szükség és azoknak jönniök is kell.

Bizonytalan időre elhalasztották a cseh elnökválasztást

Prága. A Sirovy-kormány legközelebbi munkaprogramjáról tegnap félhivatalos közleményt adtak ki, amely szerint a kormány mindenekelőtt a rutén kérdést akarja tisztázni. A kormány elképzelése szerint az új állam a csehek, szlovákok és rutének országa lesz, amelyben mindhárom nép minden téren egyenlő jogokat élvez. A pártpolitikai harcok kikapcsolása érdekében a kormány megtiltotta a lapoknak, hogy felvessék a kérdést: ki lesz az új köztársasági elnök. Az elnökválasztást bizonytalan időre elhalasztották és amíg a választás kiírása nem történik meg, a sajtónak egyáltalán nem szabad foglalkoznia ezzel a kérdéssel.

Az új csehszlovák-térkép

Londonból jelentik: A Press Association hivatalos értesülése szerint megérkezett Londonba az első térkép az új cseh határról, amely nagyrészt megegyezik a godesbergi emlékiratban feltüntetett térképpel. Az új határvonalon csak néhány módosítás történt így például egy helyen a határ mindössze 32 kilométernyi távolságra van megállapítva Prágától. Amennyiben népszavazás lesz a határvonal aszerint változik majd meg, de ha a népszavazás elmarad úgy megállapodás szerint véglegesítik a határvonalat.

Őfelségétől kérik helyzetük és hatáskörük végleges rendezését a közjegyzők

Önkormányzatot kérnek a közjegyzők. — Emlékiratot szerkesztett a közjegyzői testület választmányi ülése

Kolozsvár. Az osztrák polgári törvénykönyvnek a bukovinai joggyakorlatban való megszüntetése és a regáti törvénykönyv rendelkezéseinek egy területre való kiterjesztése élnken foglalkoztatja Erdély jogászait. Nyilatkozott ebben az ügyben dr. Dragomir, a kolozsvári ügyvédi kamara dékánja, aki a kolozsvári ítéletábla egy multhéten tartott ünnepi ülésén felszólalva, a törvények egységesítésének szükségét hangoztatta, úgy azonban, hogy azt az alkotmány előírja, anélkül, hogy a törvénykezés stabilitása hátrányt szenvedne.

Ugyancsak az osztrák polgári törvénykönyvnek Bukovina területén való megszüntetésével foglalkozott szombaton Kolozsváron a Román Közjegyzők Országos Egyesületének választmányi ülése is. Az ülésen dr. Cosma Ioan közjegyző elnököt, aki üdvözölve a megjelenteket, ismertette a napirendre tűzött legfontosabb ügyeket, köztük a régi királyság területén érvényben lévő polgári törvénykönyvnek Bukovina területére való kiterjesztését is. E törvénykönyv II. szakasza az eddigi joggyakorlattal ellentétben, a közjegyzők hatáskörét korlátozza, amennyiben az okiratok szerkesztését és hagyatékügyek letárgyalását kivonja hatáskörükéből. A regáti polgári perrendtartásnak Bukovina területére való kiterjesztésére vonatkozó királyi rendelethez fűzött miniszteri indokolás hangsúlyozza, hogy ez a hatásköri redukálás csak addig tart, ameddig a folyamatban lévő törvényegységesítő eljárás

véget ér.

A kérdés felett a megjelent közjegyzők között élénk vita indult meg és a vita eredményeképpen elhatározták, hogy

a közjegyzők helyzetének megszilárdítása és a közjegyző-intézménynek a régi királyság területére való kiterjesztése érdekében Őfelségéhez és az igazságügy-miniszterhez emlékiratot intéznek és az emlékiratot majd személyesen fogják átadni.

A választmányi ülésen meg is szerkesztették az emlékiratot és az emlékirathoz egy törvénytervezetet készítettek.

Az emlékiratban a közjegyzők országos egyesülete kéri Őfelségét és az igazságügy-minisztert, hogy a közjegyzők működési körének korlátozása helyett, a közjegyzői intézményt terjessze ki a régi királyság területére is, mert Európa nyugati országaiban a miénknél sokkal szélesebb alapon működő közjegyzői intézmény az ország jogszolgáltatásának egyik erőssége.

Az emlékirathoz mellékelt törvénytervezet függetleníti a közjegyzői intézményt a törvényhozás többi ágától, önkormányzatot biztosít és a közjegyzői intézményt a modern jogszolgáltatás által megkívánt színvonalra helyezi.

Az emlékiratot és a törvénytervezetet az erdélyi, bánági és bukovinai közjegyzők küldöttsége a közeljövőben juttatja el Őfelségéhez és az igazságügy-miniszterhez.

MI HIGIENIKUS?

1) Gyermekeit gyakort kézmosáshoz szoktatni. Számos betegség forrása a „piszkos kéz”. Minden étkezés előtt, iskolából jövet, toalet elhagyása után mossa meg gyermeke kezét.

2) Gyermekeit a helyes fogápoláshoz szoktatni. Reggel, étkezések után tisztítsa meg a gyermek fogait. Ha a gyermeknek fáj a foga, vigye idejében fogorvoshoz.

SZOKTASSA GYERMEKÉT RENDES SZÉKLETHEZ

A rendszeres széklet kihat a gyermek fejlődésére. Szoktassa gyermekét, hogy ellenőrizze székletét. Ha ma nem volt székléte, ne várjon holnapig, míg fejfájás, émelygés, hányinger jelentkezik, hanem adjon neki Artin dragéet. Az Artin enyhén, de biztosan hat, anélkül, hogy görcsöket, vagy egyéb kellemetlen mellékhatást okozna.

Artin

a gyermek hashajtója

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

Bucurestibe érkezett dr. Ley, a német munkafront vezére

Szófia. (Rador.) Dr. Ley, a németországi munkafront vezetője szerda délelőtt tíz órakor repülőgépen elindult Bucuresti felé. A német munkafront elnöke délelőtt 11 órakor érkezett meg a búneasai repülőtérre. Ley dr.-t és kíséretének tagjait a repülőtéren Ralea munkaügyi miniszter, Sidorovici őrnagy, strajer-parancsnok, Fabritius bucurestii német követ, Cuza Gherorgha, D. R. Ioanitu, Scarlat Rădulescu parancsnok, Cusin és a német kolonia tagjai fogadták. A német vendégek gépkocsin mentek a követségre.

A belga király Párisban

Párisból jelentik: III. Lipót belga király szerdán délelőtt megérkezett Párisba, ahol ünnepélyesen fogadták. Lebrun elnök és felesége ebédet adtak a király tiszteletére.

Albert király emlékművének leleplezésén Lebrun elnök beszédet mondott és ebben kiemelte, hogy a szobor felállításával Franciaország fényes bizonyosságát akarta adni hódolatának a felséges barát iránt, aki mintaképe volt a bölcsességnek, egyenességnek és becsületességnek.

URANIA 5, 7.15 és 9.15

Ma premier!

Tel.: 12-32

Jöj ön!

Lásson!

Es nem fog győzni eleget kicagni

az új szon legtokéletesebb vigiátékában:

HAROLD LLOYD

ujból a régi, „O” az ellenállhatatlan mulattató!

Nem félek senkitől

c. falrengető sláger-bohóza ban.

Gyomor-
és bélbetegségek
ellen

GASTRO-D.

Kapható minden
gyógyszertárban
és drogueriában

Ősnyomtatványokat kutatott fel Aradon egy nagyhirű erdélyi magyar tudós

Baráth Béla dr. gyulafehérvári könyvtárigazgató berlini megbízatás alapján egész Romániában megállapítja a legnagyobb értékű incunabulumok...

Aradon 31 ősnyomtatványt talált a híres tudós

Rövid idővel ezelőtt, több napon át Aradon tartózkodott Baráth Béla dr., a gyulafehérvári római katolikus püspökség „Barthyanéum” nagy könyvtárának igazgatója, okleveles tanár és egyike a világ legismertebb tudósainak. Különösen az incunabulumok (ősnyomtatványok) tanulmányozásával vette nevével általánosan ismertté; ezekről a nagyértékű tudományos művekről ugyyszólván néhány perc alatt meg tudja állapítani, hogy eredetiek-e és besorozhatók-e a valódi ősnyomtatványok közé.

Egy-egy ilyen kötet ugyanis több százezer lei értéket képvisel, különösen, ha az incunabulum „unicum”, vagyis egyedüli példány az egész világon.

Baráth dr.-nak több nagy értékű önálló tudományos műve is jelent meg és ezzel is elismertté tette nevét.

A tudomány minden ágát magában foglaló incunabulumok közül újabban csak azokat tartják valódi ősnyomtatványoknak, amelyeket az 1500. év előtt nyomtattak. Ezeket a latin nyelvű köteteket ez előtt akkor is valódiaknak tartották, ha 1526-ig terjedt a nyomtatási idejük, de a nemzetközi tudományos fórumok legújabb döntése alapján most csak az 1500. évig készült művek számíthatók ősnyomtatványnak és a legnagyobb értékűeknek.

Mi tette szükségessé Baráth dr. kutató-körútját? — A válasz igen érdekes. Berlinben ugyanis most készül a világ egyik leghatalmasabb tudományos műve: egy könyvtári katalógus, amelynek címe: „Gesamt-Katalog der Wiegendrucke” és amely a világ összes létező ősnyomtatványait is magában fogja foglalni, részletes ismertetéssel. Ebből a harminc kötetre terjedő tudományos munkából már két kötet jelent meg és most készül a harmadik kötet.

A munkatársak sorába iktatták Baráth dr.-t is, akit azzal bíztak meg, hogy egész Romániában kutassa fel az összes incunabulumokat. A bucuresszti hivatalos körök készséggel fogadják a magyar tudóst és elősegíteni igyekeznek felfedező útjának sikerét. Ez annál is inkább érthető, mert a bucuresszti közoktatásügyi minisztérium az említett ber-

lini hatalmas sorozatból egy teljes kiadást rendelt meg, amelynek ára 250 ezer lei és egy kötet átlag 8 ezer leibe kerül.

Aradon a Kulturpalotában négy ősnyomtatványt talált Baráth dr. és ezeknek címe a következők: „Silentus Franciscus: Orationes.” — „Vergilius Maro: Opera.” — „Juvenal: Satire.” — „D. Bello Traiano: Dictis Critensis.”

A Moise Nicoara fiuliceum könyvtárában 10 és a minoriták könyvtárában 15 ősnyomtatványt talált. Dr. Nichi Lazar, a Kulturpalota igazgatója kijelentette, hogy nem csak négy, hanem ennél jóval több ősnyomtatvány is található a Kulturpalotában, de azok 1500. után készültek. A gyulafehérvári tudóst dr. Wild Endre minorita házfőnök is elkísérte a Kulturpalotában és a Moise Nicoara gimnáziumba.

Kara Győző nyugdíjas főgimnáziumi tanár is nagy érdeklődéssel kísérte a gyulafehérvári tudós aradi kutató munkáját, mert Kara tanár nagyhirű könyvtárában is két incunabulum található. Ezek közül az egyik 1484-ik esztendőből, a címe: „Sermones de Sanctis”. A másik kötetet 1510-ben nyomtatták. Érdekes, amit Kara Győző a brtokában lévő ősnyomtatványokról mondott az Aradi Közlöny számára:

— Ehez az értékes két tudományos munkához szokatlanul érdekes körülmények között jutottam hozzá. Ugyanis még a háború előtt az akkori ócskapiac helyének közelében laktam és egyszer elszéltam az ócskapiacra, ahol csodálkozva láttam, hogy egy asszony igen sok régi könyvet árul. Azonnal kiválogattam a legértékesebbeket és megvettem. Az eladó a két drága incunabulumért mindössze 10 krajcárt kért, amit nyomban kifizettem és azóta drága kincs gyanánt őrzöm ezeket a műveket — fejezte be elbeszélését Kara tanár.

Baráth dr. már elutazott Aradról és a hivatalos tudományos fórumok támogatásával tovább folytatja kutatásait. Többek között a nagyszombati világhírű Bruckenthal-muzeumban is kutatott és már eddig is 800 ősnyomtatványt talált, de munkásságát ott még nem fejezte be.

Megbüntetik a vevőt, ha a hivatalosan meghatározott árnál többet fizet az áruért!

A vendéglősök maguk kérték: ne emeljék a maximális árakat

Érdekes közlést tettek az aradi étteremtulajdonosok a polgármesteri hivatalnál az ármaximalizáló bizottság keddi délutáni ülésével kapcsolatban. Megírtuk, hogy a bizottság az étteremtulajdonosok kérésére megengedte a menüáraknak 5 leiel történő emelését, azonban ehhez azt a feltételt írta elő, hogy a 35 leies menünél az étterem kötelesek szárnyast is kiszolgáltatni a vendég kérésére. Ez a rendelkezés nem elégítette ki az étteremtulajdonosokat, akik azt az álláspontot foglalták el, hogy

az ötfeles emelés mellett csak ráfizetnének az új feltétel teljesítésére.

Eppen ezért szerda délelőtt közölték a polgármesteri hivattal, hogy lemondanak az engedett 5 leies emelésről és kérték tekintsenek el az eddigi maximális árak megváltoztatásától. A városvezetés tudomásul vette ezt a közlést és Vlad Alexandru tábornok, polgármester ennek megfelelően hozza majd meg határozatát az új maximális árakat illetően.

Egyébként dr. Bejan Romulus polgármester-helyettes a sajtó nyilvánossága útján fordul a város közönségéhez és felkéri a lakosságot, hogy

legyen a városvezetés és a hatóságok segítségére az ármaximalizáló gyakorlati keresztvitelénél, mert

csakis úgy lehet érvényt szerezni az ármaximalizálásnak, ha a közönség fegyelmezetten vigyáz arra, hogy kihágások, üzérkedések ne fordulhassanak elő.

Aradon mindenki tudja, hogy mennyiben határozták meg az egyes elsőrendű élelmiszerek árát, hiszen a maximális árakat nemcsak falragaszokon közlik, de a lapok részletesen feltüntetik valamennyi árucikk meghatározott forgalmi értékét. A vásárlók határozzák meg pontosan, hogy milyen minőségű árut kérnek és minden kérdéskódás nélkül fizessék ki ennek az ellenértékét. Nem akadhat olyan üzlet, ahol ezután többet követelnének s ha ez előfordulna, hívjanak a bevásárlást végző egyének azonnal rendőrt. A törvény szigorával, kiméretlenül büntetnek meg minden áruüzérkedést és ha néhány ilyen ítélet elhangzik majd, akkor senkinek sem jut majd eszébe kijátszani a maximális árakat. Azzal pedig, hogy a kért áruminőség nincs, csak drágább áruval szolgálhat az eladó, senki se hagyja ma-

gát megtevesztieni.

A törvényes intézkedések értelmében minden üzlet köteles ilyen esetben a jobbminőségű árut ugyanolyan áron kiszolgáltatni, mint a vevő által kért olcsóbb minőség maximális ára. Itt nincs kivétel és aki vásárlás közben tudomásul veszi, hogy a maximális árnál nagyobb összeget követelnek a vásárolt árucikkért, maga is kihágást követ el és felidézi annak a veszélyét, hogy ellene is eljárás indul.

Ez annál könnyebben megtörténhetik, mert a városi rendőrbiztosok, de ezen kívül az összes rendőrközegek ezentúl fokozott figyelemmel kísérik majd az üzletekben történő eladásokat, különös tekintettel a maximális árak betartására. Felhívja a közönség figyelmét a polgármester-helyettes arra is, hogy a bevásárlásnál ügyeljen a csontnyomaték súlyára, ami nem haladhatja meg a tíz százalékot. Vagyis egy kiló husnál a csont nem haladhatja meg a tíz dekát.

Vlad Alexandru tábornok, polgármester különben még nem hozta meg döntését az ármaximalizáló bizottság által tegnap előterjesztett javaslat ügyében és erre valószínűleg csak akkor kerül sor, amikor a hérgépkocsik viteldíjának tanulmányozása ügyében kiküldött albizottság jelentése is beérkezik. Minden esetre október tizenötödikén megjelenik az új ármaximalizációs rendelet, amelynek betartását eréllyel és éberséggel kívánja ellenőrizni a városvezetés.

Dr. Fischer József előadása a Zsidó Kulturházban

Az aradi Zsidó Kulturház őszi előadássorozatának első estjén Fischer József dr., volt kamarai képviselő, az erdélyi zsidó közélet ismertnévű kolozsvári vezetőegyházi vezetője tartott előadást, mely iránt nagyarányú érdeklődés nyilvánult meg. A mindvégig lebilincselő előadás iránti érdeklődésre a legjellemzőbb, hogy a kulturház termei anynyira megteltek, hogy rengeteg embernek az előadás előtt el kellett távoznia, mert már nem jutott hely számukra.

Dr. Fischer József előadását dr. Fischer Jenő, az aradi zsidó hitközség alelnöke vezette be. Fischer József dr. „Zsidó sors, zsidó ifjúság” címmel tartotta meg előadását, amelynek keretében ismertette a zsidóság jelenlegi helyzetét. Történelmi visszapillantást tett az előadó a zsidóság évszázadokkal ezelőtti helyzetére és kiemelte a középkori zsidóüldözéseket. A zsidóság megszervezéséről beszélt az előadó, aki leszögezte, hogy ennek véghezvitele a zsidó ifjúságra vár. A lelkesen megtapsolt előadás után Lakatos Aladár hitközségi elnök zárószóval fejezte be az őszi előadássorozat első estjét.

Aki előszeretettel idegen neveket használ

Az aradi törvényszék második fagozatának Alexandrescu-Seracu tanácsa elé érdekes ügy került. Galamb Emil büntetett előéletű iparos ellen emelt vádat az ügyészség hamis név használatáért. Galamb Emilt jóerősen két és fél évi nehéz börtönre ítélték néhány esztendővel ezelőtt. A büntetést le is töltötte. Később Aradra került, s egy alkalommal a régi ügyéből kifolyólag kézbesítettek számára iratokat. Galamb kijelentette, hogy őt Sárközi Györgynek hívják és semmi köze Galambhoz. Vizsgálat indult meg ügyében és a vizsgálat kétségek nélkül megállapította, hogy Galamb félrevezetésként mondott hamis nevet, de már más alkalommal is használt különféle neveket. Így került ügye a törvényszék elé, ő maga azonban ismeretlen helyen tartózkodik. A törvényszék bűnösnek mondta ki és hathavi elzárásra, valamint 3000 lei pénzbüntetésre ítélte.

Az erdélyi polgármesterei kinevezések új ritmusa

Bucureștiből jelentik: Be kell vallanunk, hogy meglepő az a körültekintő gondoskodás, amellyel a kormány Erdély új polgármestereit nevezi ki. Az új közigazgatási törvény több mint két hónapja lépett életbe és a belügyminiszternek jogában állott volna, hogy egy nap alatt nevezze ki az új polgármestereket. De ez a gyorsaság csak a múltban történhetett meg. A múltban a politikai akarnokok egész sora harcolt az új állásokért. Egy-egy jelölt érdekében pártok alakultak és a jelöltek előzőnlőték a fővárost. A kormányok nem tudtak dolgozni miattuk, gyakran megtörtént, hogy egyes intézkedések aláásták az ország tekintélyét. Egy erdélyi város például több mint három hónapig volt polgármester nélkül. Az is gyakran megtörtént, hogy kedden kineveztek egy polgármestert, pénteken pedig egy másik jelöltet részesítettek előnyben.

Kötelességünknek tartjuk kihangsúlyozni, milyen méltósággal történnék a mai kinevezések. Most látszik, mennyire egészséges alapokra fektette nemzeti életünket a jelenlegi kormány. A vezetők kiválasztásának módja gyökeresen megváltozott, mostani körülmények között nem történhetik az meg, hogy felelős vezetőségi állásokba olyanok kerüljenek be, akik nem méltók a vezetésre. A kormány helyreállította a közérkölcöket ugyanarra, hogy annak erős falait nem fogja tudni átöröni senki.

A társadalom minden egyes tagja tudja ma azt, hogy az állam nem hagy figyelem nélkül semmiféle magatartást és egyetlen vezetésre hivatott személyt sem, ha annak képesítése megfelelő és ha vezetésre hivatott.

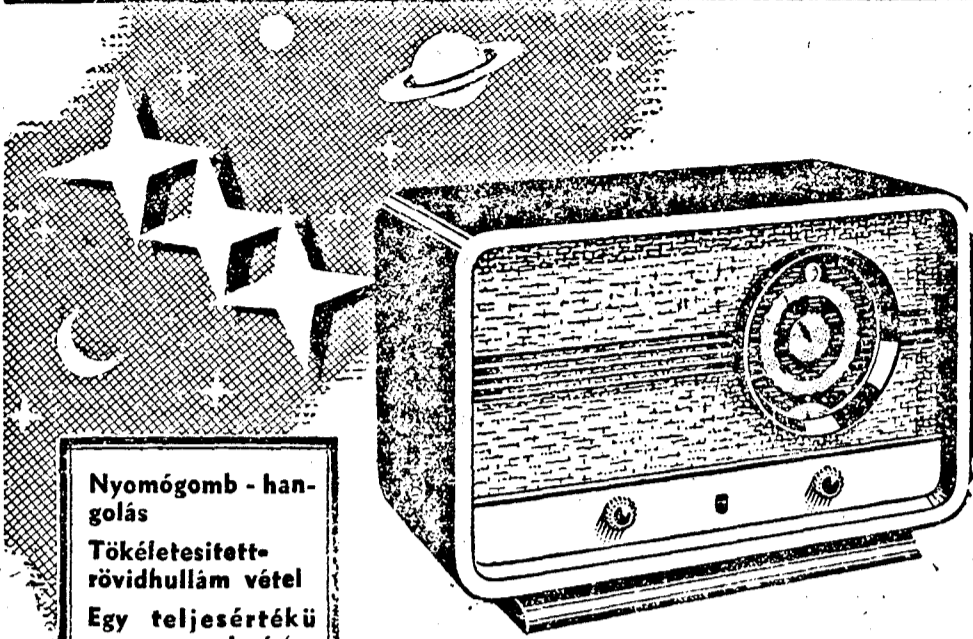
Milyen iránymutató például a kinevezések új ritmusa.

Minden erre vonatkozó miniszteri határozatot a legaprólékosabb gondosság jellemzi. Minden városra külön gondolnak, hogy annak élére a legalkalmasabb egyén kerüljön. Az egyedüli biztos és tekintetbevétt bizonyítvány a hozzáértés, a becsületesség és a városi gazdálkodások ujjáépítését célzó önzetlenség. Armand Calinescu belügyminiszter ezeket a szempontokat értékelte legtöbbször. Természetes tehát, hogy a kinevezések általános melegegedést váltottak ki. A közhangulatot legjobban az új polgármesterek beiktatási ünnepségein kifejezett szónoklatok mutatják. Ezek a beszédek maradéktalanul kihangsúlyozzák azt a bizalmat, amelyet az ország közvéleménye a kormány iránt tanusít.

Légvédelmi próba az aradi állomáson

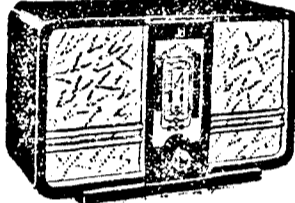
Szerdán este háromnegyed 9 órakor, légvédelmi próba volt az aradi állomáson. Megszólaltak az összes mozdonyok szirénái és a kiképzett CFR tisztviselői és munkáskar hozzájárult a passzív védekezés végrehajtásához. Tíz perc múlva ismét felzúgtak a szirénák, amelyek a gyakorlat végét jelezték. A városban mély benyomást keltett a váratlanul bekövetkezett gázpróba és sokan a rendőrségtől érdeklődtek meg a sziréna-zugás okait.

HÁROM ÚJ CSILLAG A RÁDIÓÉGENYEN

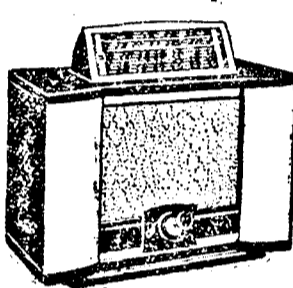

Nyomógomb - hangolás
Tökéletesített-rövidhullám vétel
Egy teljesértékű szuper az olcsó ár-osztályban

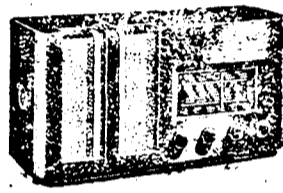
A JÓ SZUPER A NAPSKALÁVAL. Előkelő, kitűnő vevőkészülék, amely elegáns vonalaival és nagy teljesítőképességével tűnik ki. Váltóáramra, vagy Universal Vibrátorral egyen-és váltóáramra. Minden otthon disze. Típus 471.

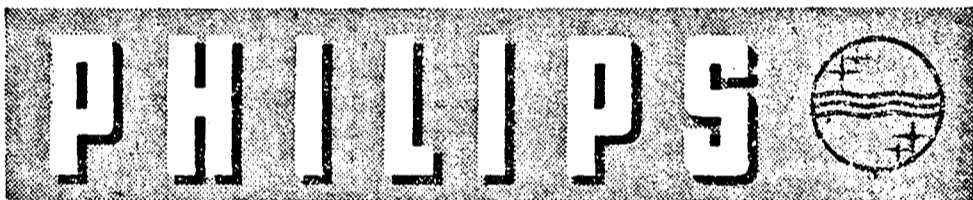
A KIS SZUPER AZ ÉRŐS HANGGAL. Kis vevőkészülék, kiváló hanggal, rendkívül olcsó áron. Teljes értékű szuper, amelynek az ára olyan alacsony, mint azelőtt egy egyszerű egy-áramkörű készüléké. Típus 215 A váltóáramra. Típus 215 HU Universal egyen-és váltóáramra.

RÖVIDHULLÁMSZUPER AETHERSZABÁLYOZÓVAL. Az új Típus 752 olyan vevőkészülék, amelyben megtalálja a modern rádiózás három rendkívül fontos feltételét: a lehető legegyszerűbb beállítást az aetherszabályozó révén, tökéletes hangot speciális kapcsolás révén és egyszerű rövidhullám-vételt. Váltóáramra, vagy pedig Universal Vibrátorral egyen-és váltóáramra. Típus 752.

OTT, Ahol NINCSEN VILLANYÁRAM: ezen elemes szuper révén, amely minden hullámhosszon dolgozik, a rádiózás tökéletes élvezeti Típus 628 B

A FUL ÉS SZEM HARMONIAJA

15 HONAPIG TERJEDŐ RÉSZLETES ÉRTESÍTÉSRE IS KAPHATÓ

Bemutatja kizárólag: **Philips rádiószalon Rosenfeld Géza** Új Neumann

Dragoiu Sabin fog felügyelni az aradi színházi intézmények munkájára

Isac Emil művészeti vezérfelügyelő figyelmetkeltő nyilatkozata az aradi szintársulatról és Kovács György új munkabeosztásáról

Kolozsvár. Pár héttel ezelőtt mi is hírül adtuk, hogy Isac Emil művészeti vezérfelügyelő megválni készül állásából, mert az ország diplomáciai karában nyer elhelyezést. Munkatársunk a hírekkel kapcsolatosan érdekes aradi vonatkozású nyilatkozatot kapott Isac Emil művészeti vezérfelügyelőtől.

Nyilatkozatában elmondotta, hogy már 1920-ban is a diplomáciai pályára készült, de mindig művészeti kérdések foglalkoztatták, egvideig a svájci művészeti propagandának erdélyi megbízottja volt, később családi okok miatt tett le arról, hogy a diplomáciai pályára lépjen. Elfogadta a neki felajánlott erdélyi és bánáti művészeti vezérfelügyelői és függetlenül az eltejt, szinte két évtized kormányváltásaitól, a művészetnek nagy szeretetével és minden művészi törekvés őszinte támogatásával töltötte be tisztjét. Elmondta még, hogy egyelőre csupán hosszabb külföldi szabadságra készül, hogy kipihenje két év-

tizedes munkásságának fáradalmait. Előzőleg azonban számos művészi kérdést tart még szükségesnek elintézni. Többek között részt óhajt venni az új művészeti törvény megalkotásában, rendezni kívánja az erdélyi és bánáti román, német és magyar színjátszás kérdéseit, bár úgy véli, hogy a német színházak ügye és a kolozsvári magyar színház ügye rendben van.

Az egyetlen rendezendő kérdés az aradi magyar szintársulat helyzete.

Ezzel kapcsolatban Isac művészeti vezérfelügyelő a következő nyilatkozatot tette:

— Ha Aradváros magyarságának az az óhaja, hogy id. Szendrey Mihály kapjon megbízást az aradi magyar színjátszás irányítására, nem zárkozom el ennek a kérésnek a teljesítése elől és megadom hozzájárulásomat. Gondom lesz azonban rá, hogy az aradi színház ügyei a legnagyobb rendben intézessenek és a

foglalkoztatott színészek kenyere biztosítva legyen. Ezért megbízást adok Dragoiu Sabinak, a kiváló román zeneszerzőnek, az aradi román és magyar színjátszás állandó figyelemmel kísérésére, de természetesen a legjobb indulatú közbenjárásra kérve őt fel. Külfönös örömmel tölt el, hogy az aradi szintársulathoz szerződött a kolozsvári színház volt művésze, a kitűnő Kovács György, akiben Szendrey Mihály értékes munkatársra talál.

Nyilatkozata befejezésében kifejtette nézetét a román-magyar közeledés állandóan előtérben lévő kérdéséről is és kijelentette, hogy ennek a közeledésnek a szellemében munkálkodott állandóan ő maga is és meggyőződése, hogy az igaz közeledést csak a két nemzet szellemi nagyságai: művészei, írói, muzsikusi valósíthatják meg.

CENTRAL Diákának engedélyezve
5. 7.15 és 9.30 órakor

BULU, A FEHÉR TIGRIS

A malajzi dzsungel filmje. Vadászat és vadfogás. Embertalozás a fehér tigrisnek. **Látványos. Izgalmas Tanulságos**
Leg-újabb **Fox-hiradó** Chamberlain Godesbergben. A négy-ujabb hatalmi összejövetel Münchenben.

— Aradi minorita-küldöttség látogatása dr. Pacha Ágoston megyéspüspöknél. Dr. Monay Ferenc pápai gyóntató, aki — mint ismeretes — szabadságát Aradon tölti, kedden reggel dr. Lakatos Ottó aradi plébános és szentszéki tanácsossal Temesvárra utazott, ahol tisztelő látogatáson jelentek meg dr. Pacha Ágoston megyéspüspöknél. A püspök látogatói már az esti órákban visszatértek Aradra.

— Katonai felülvizsgálások. Az aradi rendőrség felszólítja az 1920-ban született hadköteles ifjakat, hogy október 23-án reggel 8 órakor orvosi vizsgálatra jelentkezzenek az elsőkerületi rendőrségen, amely a rendőrközpont-épület 53. számú szobájában van. Ugyancsak jelentkezni tartoznak azok az 1918. és 1919-ben született hadkötelesek is, akik eddig még nem voltak orvosi felülvizsgálaton. Azokat, akik nem jelennek meg az orvosi felülvizsgálaton, a törvény teljes szigorával büntetik. Ugyancsak felszólítja az elsőkerületi rendőrség, hogy az orvosi felülvizsgálattól teljesen függetlenül jelentkezzenek a rendőrségen az 1918., 1919., 1920. és 1921-ben született hadköteles ifjak. Ezek jelentkezése október 24-ike előtt kell megtörténnie. Az érdekeltek október 13-tól, csütörtöktől kezdődőleg jelentkezhetnek a hivatalos órák alatt: reggel 8—1-ig és délután 3—5 óra között.

— Halálozások. Szida Lázár szőlőbirtokos, az aradi Husiparosok Szindikátusának díszelnöke 61 éves korában, boldog házasságának 36-ik esztendejében október 12-én reggel meghalt. Temetése október 13-án délután négy órakor lesz a Str. E. Ciorogariu 7. szám alatti családi gyászszobából. A görög keleti szerb egyház szertartása szerint a Felsőtemetőben helyezik örök nyugalomra. Szida Lázár halálát özvegyén kívül gyermekei, unokái és a Cure, Nagy családok gyászolják.

Marosi Jánosné, született Tauber Franciska október 12-én reggel, életének 54-ik évében, zavartalan házasságának 9-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése a római katolikus egyház szertartása szerint október 13-ikán délután 6 órakor lesz a Felsőtemető halottsházájából.

— Az öngyilkos virágárusnő tragikus életregénye. Szerdán délelőtt 10 óra tájban a Consistoralul-ucca 21. számú ház lakói a ház udvarán egy eszméletlen asszonyt találtak. A rendőrség megállapította, hogy a klórsavat ivott asszony Antal Erzsébet, Ioan Calvin-uccában lakó virágárusnő, aki ismert alakja Arad északkeleti életének. Egykor ápolónő volt, azonban a morfiom rabja lett és emiatt elbocsátották állásából. A veszedelmes kábítószer rabjává esett asszony minden vagyonát morfiomra költötte és most teljesen elszegényedve, ugyszólván koldussorba jutott.

Értesítés

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy Mocrea hegyközségben a szüret október 17-én kezdődik.

A hegyközség elnöksége.

— Az „Arad—Mosóczy-telepi Protestáns Kör“ immár 10 éves működése alatt résztvevő müködelői f. hó 15-én este 9 órakor disznótoros vacsorával kapcsolatban barátságos találkozó rendeznek. Erre az igen kedves alkalomra úgy a közreműködő müködelőket, valamint azt a szíves közönséget, amelynek sok kedves, örömmel teli órát szereztek, a legmelegebb szeretet hangján ezen az uton is meghívják. Vacsora után tánc reggelig. A vacsora, illetve a részvételi jegy ára 25 lei.

— Leszállították fogházbüntetését. Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy Kun Mátyás, 15 esztendőre büntetett fegyenc, akit a nagyenyedi fogházból Bisorca loannal együtt vezettek elő, kérte a három részletben kiszabott büntetésének egyesítését. Kunt előbb 5, később nyolc évre, azután pedig külön még hat hónapra büntették. A törvényszék helyt adott kérésének és összbüntetésként tíz évet és egy hónapot szabott ki Kun Mátyásnak. Bisorca ügyében csak pénteken hirdet döntést a törvényszék.

— Két héttel ezelőtt „sétálni ment“ és nyomtalanul eltűnt egy kolozsvári leány. Câmpian Maria, Dragalina-ucca 17. szám alatt lakó asszony feljelentést tett a rendőrségen, hogy mintegy két héttel ezelőtt eltűnt lakásáról Maria nevű tizenhétéves leánya. A fiatal leány anyja állítása szerint este sétálni keredzkedett és attól fogva nem is jelentkezett többé. A hatóságok széleskörű nyomozást indítottak az eltűnt leány hollétének megállapítására és eltűnése körülményeinek kiderítésére.

— A Karitás közgyűlése. Kedden tartották meg a „Karitás“ emberbaráti egyesület rendes havai közgyűlését, amelyen nagy számban jelentek meg a tagok. A gyűlés délután hat órakor kezdődött s mintegy óra múlva végetérték a megbeszélések.

Aranyjélc ellen Goedecke-féle Arusól!

— Felmentették megbízásától a városi színház Intendánsát. A városvezetőség intézkedése értelmében Lipovan Ioan tanár, a városi színház eddigi intendánsának megbízatása megszűnt. Az új intendáns kinevezéséről még nem történt intézkedés.

— MENNYI HARC REPÜLŐGÉP FELETT RENDELKEZNEK A NAGYHATALMAK? Washingtonból jelentik: A hadügyminiszterium által közzétett hivatalos kimutatás szerint a Szovjet 6000, Németország 4500, Olaszország 4000, Franciaország 3500, Anglia 3200, Japán 2500 és az Egyesült-Államok 3000 repülőgép felett rendelkeznek.

Négy órán át kacagni fog ha eljön 16-án, vasárnap délután fél 4-órákor az IPAROS OTTHONBA kabarészámokat

ahol Arad legjobb műkedvelői pompás

adnak elő a Vakok Egyesülete javára.

MŰSOR: 1. Szerelők a Neont. 2. Nászutasok. 3. Egy aradi uriaszony villámtréfája: „Az agglégények klubja“. 4. Az udvari bozond

SZEREPLŐK: Pollacek Kató, Mende Bettli, Mende Margareta, Buda József, Mende Lajos, Reisz, a komikus, Balogh János, Bertha, Váci János, Papp, Barany.

— „Véres párbaj“ a kirakatban. Fővárosi ötletességű reklám ragadja meg napok óta a korzó járókelőinek figyelmét. Az ötletes reklám, amely a minorita-palotában levő Wagon-Lits utazási iroda kirakatában nyert elhelyezést, — a „Scala“ mozi filmjéből: „Robin Hood kalandjai“ —ból mutat be egy izgalmas jelenetet: a film főszereplőjének egyik kardpárbaját. A nem mindennapi mozgó-reklámnak állandóan nagy közönsége és főleg — közönség-sikere van.

— Rendőrségi hírek. Szénássai János aradi textilkereskedő feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik a Regele Ferdinand-uton levő üzlet-helyiségének kirakatából különböző árut loptak el. — Farkas István, P. Rareș-uccai lakos házába betörők hatoltak be és onnan különböző értékű tárgyakat vittek el. — Tolvaj garázdálkodott Negru Sena Nistrului-uccában levő lakásában is. A kellemetlen látogatók innen különböző ruhákat zsákmányoltak. — Boca Petru, Domamna Balașa-ucca 122. szám alatti lakostól valaki ellopta 2508-as rendszámú biciklijét, amelynek értéke 5500 lei. A tettesek kézrekerítésére megindult a rendőri eljárás.

— 5000 lelebe került egy huszleles vesztegetési kísérlet. Haid János aradi lakos közlekedési kihágást követett el, amiért Simandan Petru közrendőr elő akarta állítani a rendőrségre. Haid 20 leit ajánlott fel a közrendőrnek arra az esetre, ha futni hagyja. A rendőr vesztegetés miatt feljelentést tett Haid ellen, akinek ügye ma került a törvényszék elé. A törvényszék büntetésnek mondotta ki és 5000 lei pénzbírságra ítélte.

— ORVOSOK FIGYELMÉBE! A város főorvosi hivatala az alábbi közleményt hozta nyilvánosságra: Felkérjük az összes, Aradon gyakorlatot folytató, állami javadalmazásban nem részesülő orvosokat, hogy három napon belül mutassák be összes katonai okmányukat a város egészségügyi szolgálatánál (főorvosi hivatal). Értesítésünk szerint ezeknek az iratoknak bemutatása bizonyos kimutatások elkészítése végett szükséges.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piața Catedralei 16.
(Tel.: 15—30.)
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
(Tel.: 14—80.)
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68. (Tel.: 14—70.)

A filmsztár-házaspár botránnya a repülőtéren

Hollywoodból jelentik: Az amerikai filmvilágot egy híres színész-házaspár nem mindennapi családi háborúság foglalkoztatja.

Családi jelenet a repülőtéren

Lily Damita, az éjjeketehaju, elbűvölő mosolyu sztár a magánéletben harcias természetű. Nyilván ennek tulajdonítható, hogy férje, a markáns karakter szerepeket alakító Errol Flynn már hetek óta kétségbeesve menekül felesége elől. A házaspár autón, vonaton, repülőgépen üldözi egymást az Egyesült-Államok hatalmas területén és legutóbb Lily Damita San Franciskóban megtalálta férjét.

Errol Flynn Newyorkból repülőgépen érkezett San Franciskóba. Tudta, hogy felesége üldözi és ezért óvatosan kihajolt a repülőgép ablakán. Amikor a gép földet ért. Csakhamar megdöbbenet fedezte fel, hogy az utasokra várakozó csoportban áll gyönyörű felesége is. A fiatal filmsztár nagyon idegesen viselkedett, már órák óta várta a repülőgép megérkezését és nyugtalan viselkedése feltűnt a repülőter alkalmazottainak is. Miután különböző újsághírek már közudomású volt, hogy Lily Damita üldözi férjét és tudták, hogy Errol Flynn repülőgépen érkezik Newyorkból, a detektívek megmotozták Lily Damitát, hogy nincs-e nála fegyver. Fegyvert ugyan nem találtak a férjüldöző filmsztárnál, akit azonban így is megfigyelés alatt tartottak, mert attól féltek, hogy a filmsztár botránnyal csinál a repülőtéren férje megérkezése után. A botránny nem maradt el, de viszont nem a várakozásnak megfelelően zajlott le: A férj óvatossága következtében ugyanis a házastársi találkozó elmaradt, viszont a botránny mégis kirobbant.

Errol Flynn, miután meggyőződött arról, hogy felesége várja a perronon, hirtelen elhatározással a repülőgépen maradt.

— Nem szállok ki — mondotta a pilótának —, amíg feleségem a repülőtéren tartózkodik.

A repülőter parancsnoka csakhamar tudomást szerzett az egyik utas különös elhatározásáról és

hogy ennek kiszállítását megkönnyítse, közvetítő szerepre vállalkozott; a feltűnően ideges Lily Damitához lépett és udvariasan felszólította, hogy hagyja el a repülőteret. Lily Damita azonban heves kifakadásokkal válaszolt a felszólításra és magankivül kiáltotta:

— Jogom van a férjemhez! Nem törődöm a botránnyal, a férjemet akarom!

A harcias filmsztár kijelentette, hogy csak férjével együtt hajlandó eltávozni a repülőteréről, viszont Errol Flynn most már még kevésbé volt hajlandó elhagyni fedezékét és közölte a repülőter alkalmazottáival, hogy ha kell, napokon át a kabinban marad, de nem akar feleségével találkozni.

A férj megszökik

A repülőter parancsnoksága, miután megértette a filmsztár nehéz helyzetét, megkönnyítette a kétségbeesett férjnek és a repülőgépet utasával együtt behúzták az egyik hangárba.

Amikor Lily Damita látta, hogy férjét a repülőgéppel együtt a hangárba viszik, idegrohamba tört ki. Át akart mászni a perront a hangártól elválasztó drótkerítésen, ruháját összetépte, kezeit megebezte, miközben vaskos gorombaságokat szórt a hangárban elrejtőzött férje felé. Férje nem válaszolt a keresetlen kifakadásokra, hanem reszkette várta a vihar elmúltát. Miután azonban Lily Damita nem sikerült eltávolítani a repülőteréről, Errol Flynn menekülésre szánta el magát. A repülőgép stewardja segítségével a hangár egyik hátsó ajtaján elmenekült és már régen a városban tartózkodott, amikor felesége még mindig botránnyos jelenetek között követelte kiszolgáltatását.

Errol Flynnnek tehát így sikerült megmenekülnie erélyes felesége felháborodása elől. A kínos botránnyal egyébként semmi komolyabb következménye nem lett, Lily Damita és Errol Flynn ugyan is nem gondolnak válasra és mintha csak összebeszéltek volna, kijelentették, hogy nem akarják felbontani a házassági köteléket. Ugyilátszik ez az egyetlen kérdés, amiben egyetértenek...

SPORT KÖZLÖNY

A hatodik bajnoki találkozó előtt:

Az AMTE és a Gloria készülnek a legizgalmasabb fordulóra

Csak sérülés esetén változtatnak az aradi csapatokon. A Juventus feljavítja támadósorát. Perneki összekötőjátéka előtérben

Bucurestii jelentések nyomán elsőnek adhattunk hírt arról, hogy vasárnap rendes bajnoki fordulóra kerül sor. Megírtuk, hogy az aradi csapatok ismét nagy feladatokkal kerülnek szembe. Az AMTE-nak ideláza, míg a Glorjának Resicán kell megküzdenie a bajnoki pontokért. Az aradi csapatok ellenfeleit ismerjük és jóslásokba bocsátkozni nehéz.

A Juventus ebben a szezonban úgy indult, mint aki komolyan a bajnokságra tör és ha volt is közben egy-két gyengébben sikerült eredménye, bajnoki aspirációi továbbra is vannak. Új játékosokat szerződtetett az idény elején: Szadovszky, Klein és Praszler személyében, de rajtuk kívül is megerősödtek Naciúval a fiatal, rendkívül tehetséges szélsővel. Az elmúlt héten szombat a Venussal játszottak és féligmeddig Szadovszky hibájából és a csatársor gölképtelensége miatt szenvedtek vereséget. Ezt mindenképpen helyre akarja hozni és így a csapatban változások várhatók. Kikerül

a csapatból a rossz formában lévő Korony és a várható összeállítás a következő: Szadovszky — Cotruța, Dragomirescu — Petrescu, Klein, Brandabura—Oana, Dunoreanu, Zainescu, Praszler, Naciú.

Az AMTE csapatában nem valószínű, hogy változások lesznek. Reinhart II. megsérült, de remélhetően már játékképes lesz. Ha nem, úgy ismét Dvorzsák játszik és az egyébként tehetséges játékos ellen csak az a kifogás merült fel, hogy nem eléggé munkabíró. Ha bekerül a csapatba sok híve van annak, hogy centert játszon, mert kapu előtt mindig feltalálja magát, Perneky pedig nagy munkabírásával kitűnően harmonizálna.

A Gloria ellenfele az UDR, amelynek csapatában nem lesz változás. A Gloriában is a győztes csapat játszik. Sérült nincs és a heti tréningen Zab kondícióját igyekeznek feljavítani. A hatodik forduló igen nagy küzdelmeket ígér és érdekes eredményeket.

Aradi játékvezetők a B. liga mérkőzésein

Bucuresti. A központi bíróküldő bizottság kijelölte a vasárnapi B. divíziós mérkőzések játékvezetőit és több aradi bíró is mérkőzést vezet. A nyugati csoport bíróküldése a következő:

Craiovan—Minerul, bíró: Tanasescu
CAMT—NAC, bíró: Pálffy Gyula.
Vulturij—Unirea, bíró: Vuia.
Soimij—CFR Simeria, bíró: Mészáros.
Jiul—Rovine Grivita, bíró: Dordea.

Az északi csoportba tartozó Crișana—Mopol mérkőzést Nagyváradon az aradi Höhn vezeti.

O Humis a gólkörder. A nemzeti bajnokság góllövő listáján Humis vezet 7 góllal, mögötte a sorrend a következő: 5 gól: Păcuraru, Zăinescu; 4 gól: Bodola, Batrin, Szerémy III., 3 gól: Stefănescu, Henegar, Mercea, Bindea, Thierjung, Marinescu, Bajusz, Marksteiner, Dobay, Perneki és Naciú.

Vasárnapi futballmüsor

Az előrehozott AMTE—Juventus mérkőzésen kívül Aradon kerületi I. osztályu, II. osztályu, szövetségi díjmérkőzések és ifjúsági küzdelmek szerepelnek a vasárnap műsorán.

Ker. I. oszt.:

Hakoah—ATE, Mica—Egyetértés, Astra—Olimpia, Tricolor—Titanus, AAC—Crișana, Unirea—Gaiana.

Ker. II. oszt.:

AMRA—Banatul, Fortuna—Sparta, Vulturul—Frontiera.

Szövetségi díj:

ATF—Hakoah, Gloria—Titanus, Transilvania—Crișana.

Ifjúsági bajnokság:

Hakoah—ATE, AMTE—Egyetértés, Astra—Olimpia, Tricolor—Gloria, AAC—Fortuna, Unirea—Gaiana, Transilvania—Banatul.

csak úgy kapásból!

A vasárnapi Tricolor CFPV—Victoria mérkőzésnek számszerint 6000 nézője volt, ami vidéki viszonylatban kimagasló rekord. Amikor azonban a pénztári-jelentést vesszük figyelembe, kiderül, hogy mindössze 1473 fizető néző volt.

Burdánt, a kitűnő képességű fiatal aradi származású kapust, mint jelentettük, egy reimsi egyesület szerződtetni akarta. Burdán szerződtetése elé akadályok gördültek, amennyiben a szövetség nem akarta kiadni. Mint a „Csak úgy kapásból” értesül, Burdánt a szövetség kiadja és így a fiatal kapus Franciaországba távozik.

Kopenhágában pincérek részére atlétikai versenyt rendeztek. Nagy feltűnést keltett egy nemrég felszabadult pincér, aki 1.40 centimétert ugrott magasba, úgyhogy kezében egy tálcát tartott két ieketével.

Duce Coet, a Sportul Studentesc kitűnő jobbhátvédjét a fegyelmi bizottság 15 napra eltiltotta a játéktól.

A Venus megváltoztatja támadósorát a Rapid ellen és hosszú idő után ismét bekerül a csapatba Petea Válcov a balösszekötő helyére, Bodola megy centerbe, míg Humis szélsőt fog játszani.

A bucuresti-i sportlap összeállította a hét legjobb 11-ét: Szadovszky — Sfera, Lenghel — Bărbulescu, Rășinaru, Szaniszló II. — Orza, Kovács, Bodola Stefănescu, Batrin.

Megoldódik a Román Kupa-forduló a magyar válogatott elmaradása következtében

A szövetségnek, mint a Gazeta Sporturilorból értesülünk, igen nagy gondot okozott az október 23-iki bajnoki forduló. A hivatalos lap a Rombol ezt a napot rendes bajnoki forduló számára tartotta fenn, azonban a Román Kupa-bizottság erre a napra kupamérkőzéseket írt elő. Már-már a két fórum közötti összetűzésre került sor, amikor most váratlanul az előállott helyzet következtében az október 23-iki mérkőzéseket október 16-ra kellett előrehozni. Most nem valószínű, hogy végig a bajnoki fordulókat előrehozzák a változás miatt, hanem szinte természetesnek látszik, hogy október 23-át felszabadítják a Román Kupa mérkőzése számára. Így a két sportfórum között is megállapodás jöhetne létre.

Rálöttek Vigyázó László vezérigazgató autójára

Kolozsvár. Kellemetlen kalandban volt része szombaton a kora esti órákban Vigyázó Lászlónak, a kolozsvári Vasöntöde és Gépgyár Aradról elszármazott igazgatójának. A vállalati vezérigazgató gépkocsijával, feleségének és dr. Kopár Gerő kolozsvári orvos társaságában, Járossi Zoltán nevű soffőrjével Csik megyében járt. Maroshévíz és Ditro között eddig még

ismeretlen tettes rálőtt Vigyázó autójára. A szerencsés véletlen folytán a golyó az autó szélvédő üvegét érte, ahonnan lepattant, de előbb összetörte az üveget. Járossi soffőr nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem a rendkívül veszélyes és szakadékokkal szegélyezett meredek úton nagyobb sebességre kapcsolt, így jutott ki a veszélyes területről. Az első községben azután megvizsgálták az eltört szélvédőt. Ekkor derült ki, hogy a gépkocsi utasai milyen nagy veszélyben forogtak.

Ha a golyó áthatol a szélvédő üvegen, feltétlenül a gépkocsivezető fejét találja. A vezető nélkül maradt kocsi pedig ketségekívül az utolsó szakadékba fordult volna.

Vigyázó vezérigazgató az esetről jelentést tett a csendőrségnek. Az eddigi vizsgálat megállapításai szerint valószínűleg rablótámadási szándékból löttek a gépkocsira. A látszat szerint a támadók ártalmatlanná akarták tenni a kocsi vezetőjét és a mélységbe lezuhant autó összetört utasait ki akarták fosztani. A nyomozás hamarosan folvik.

Huszezer levat kapott

Kiroff, Peef tábornok meggyilkolásáért

Kiroff volt csendőr, Peef tábornok gyilkosa, aki a merénylet után tudvalévőleg föbbe lötte magát, már annyira magához tért, hogy megkezdheték kihallgatását. Kiroff kihallgatása során kijelentette, hogy huszezer levat kapott a gyilkosság elkövetéséért. Arra a kérdésre, hogy a pénzt ki adta és Peef tábornagy meggyilkolását ki rendezte el, a gyilkos csak ennyit mondott:

— Két férfi volt, akik a macedón tájszólást beszéltek.

— Tudia-e, hogy kit gyilkolt meg? — kérdezték Kirofftól.

— Igen — felelte Kiroff — tudom. A vezérkar főnökét öltem meg.

Kiroff sehe oly súlyos, hogy az orvosok nem bíznak felépülésében. A golyó ugyanis Kiroff fejébe hatolt és ott nagy rombolást vitt végbe.

A Peef tábornok ellen elkövetett merénylet néi Stoianoff őrnagy is megsebesült. Az őrnagy néhány órával a merénylet után bejehalt a sérüléseibe.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Közép-amerika, Kuba-Mexiko, Dél-amerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiáiba

Tengeri utazások

ökéletes

Idülést és sok örömet nyújtanak!

Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

képviselőtél:

Künstler utazásiroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86

Színház

A „Kék róka“

a színtársulat szezonnyitó előadása.
Október tizenkilencedikén nyílik meg
a színházi szezon

Mindössze néhány ragyogóan megkonstruált színpadi figura bonyolítja le az alapjában véve egyszerű cselekményt, de a darabnak a felépítése annyira közvetlen, olyan intim, hogy mindenkit magával ragad. Nem csoda tehát, hogy a „Kék róka“ eddigi reprizel mindenfelé zsúfolt házakat vonzottak. Valahogyan extravagáns csemege számba megy mindaz, amit Herczeg Ferencnek ez a szenzációs színműve ma is nyugtani tud mindazoknak, akik szomjúznak a finomságok után. Tizenkilencedikén este kerül ismét színpadra Aradon Herczeg Ferenc „Kék róka“ című színműve és egészen bizonyos, hogy a prózatársulat bombaként ható sikert fog elérni, mert nagyszerűen összetanult, minden vonatkozásban összezsírozott, csipkefinomságú előadást kap az aradi közönség. A „Kék róka“ előadását másnap, huszadikán megismétli a társulat prózaegyüttese.

Már kialakult a színház körül az a vélemény, hogy az operettegyüttesnek a slágeroperettek közül melyiket kell választania bemutatkozásként. Az igazgatóság úgy döntött, hogy a magyar operettirodalom egyik legfrissebb gyöngyszemével, a „Mezei pacsirta“ című operettművel fog bemutatkozni az operett-társulat. Szegeden került először előadásra ez a minden ízében zamatos, nagyszerű humorról telített kitűnő muzsikájú parasztoperett. A rádióhallgatók között nem ismeretlen fogalom, hogy a „Mezei pacsirta“ milyen átütő sikert aratott a szegedi bemutató előadásán. A szó szoros értelmében végigtapsolta és végigkacagta a közönség ennek a ragyogó színpadi alkotásnak minden jelenetét. A „Mezei pacsirta“ 21—22. és 23-án kerül műsorra. Itt közöljük, hogy a színház igazgatósága a bérlek kedvezményeként lehetővé teszi, hogy a heti műsor megjelenése után nyomban minden egyes bérlek gondoskodhat szelvényének beváltásáról.

— Október huszadikán tartja felvételi vizsgáit az arad-temesvári színiiskola. Jelentkezni a felvételre még csak néhány napig lehet délelőtt tizenegy-től egyig a színházi irodában.

„Ragaszkodom a szerelemhez!“

Budapestről jelentik: A finomtollú Bókay János új vígjátéka ragyogó demonstráció bimbózó és hervadó szívekről, husz évesekről és ötvenévesekről — elragadóan vidám találásban. Az újdonság címe: „Ragaszkodom a szerelemhez“, bemutatta a Belvárosi Színház, szívdertően mulató és rendkívül kellemes estét nyújtva hűséges közönségének.

Egy ötvenes nőbolond apa a darab hőse, aki feleségül akar venni egy pontosan olyan koru leányt, mint a saját leánya. Göth Sándor szikrázóan szellemes ebben a szerepben. Eleveenség, ötletesség, fordulatosság és gazdag árnyalás jellemzi alakítását. Beszédtechnikája talán a legkülönb valamennyi pesti színész közt. Remek partnere a mindig kitűnő Mihályfi Béla, aki megvesztegető humorral játszik egy másik ötvenes férfit. Ők ketten szinte páratlan kettőssé felelnek a szerelemrevágó öreg gyerekek kalandjait.

Két fontos női szerep van a darabban: két husz éves leány. Az egyiket a színház új tagja, a huncutkinézésű, angyalian üde Tahy Anna játssza. Játékosságában az igazi tehetség fénye csillog. Gyönyörűen beszél, egész lényé bájos, aranyos. Sennyei Vera, a másik fiatal lány, egyike a legizlésebb, legrokonszenvebb művésznőknek. Amikor megjelenik, egyszerre nap sugarával telik meg a színpad. Elbűvölő eleganciája valószínűleg friss őszi divatlap.

A darabot maga a szerző rendezte és épp oly kitűnő rendezőnek bizonyult, mint amilyen író. Gara Zoltán pazar díszletei méltóak a fényes produkcióhoz.

A Belvárosi Színház közönsége a forróhangulatú premierest során őszinte lelkesedéssel ünnepelte a kivételes sikerű vígjáték szereplőit és mindenekelőtt az illusztris szerzőt, Bókay Jánost.

CLARIDGE

PENSIO

BUDAPEST

IV., Bécsi utca 5.
Telefon: 182-827.

Tökéletes kényelem.
Elsőrangú konyha.
(Diétás ételek), fürdő
és tusszobák. ●
Luxushotel
kényelme.
Uri otthon
melege.

HOLNAPUTÁN

lesz az Állami
Sorsjáték

IV. osztályának a húzása

Szélesztásra kerül

317.253.600 lei

Ujtsa meg MÉG MA sorsjegyét.

Ha elhanyagolta a sorsjegyvételt az előző osztályok alkalmával, most résztvehet a húzáson 250 vagy 400 lei ellenében.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Minden vállalatról kartatékot készítenek a pénzügyi ellenőrök

Miképpen történik a vállalatok ellenőrzése a bélyegtörvény alkalmazásának szempontjából

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában már röviden megemlékeztünk arról, hogy a pénzügyminisztérium a bélyegtörvény alkalmazásának a hathatós ellenőrzése érdekében elhatározta, hogy alapos ellenőrzést végezzen a kereskedelmi és ipari vállalatoknál, abból a szempontból, hogy alkalmazkodnak-e a törvény intézkedéseire. Ezzel kapcsolatban a minisztérium 301.391—1938. szám alatt a következő körlevelet intézte a pénzügyigazgatóságokhoz:

Az utóbbi időben a pénzügyminisztérium teljes téllenséget állapított meg a bélyegtörvény alkalmazásának ellenőrzése körül. Ez a hanyagság rendkívül káros hatással van az ideiglenes költségvetés végrehajtása szempontjából. A minisztériumhoz érkezett jegyzőkönyvekből megállapítható, hogy az ellenőrzés fejletlenül történik és a törvény alkalmazásának csak egy oldalát érinti (üzleti könyvek, felülnevelő nyújtás, számlák, stb.). Ennek a káros helyzetnek megszüntetése érdekében a pénzügyigazgatóságok kötelesek haladéktalanul gondoskodni mindazon ügyek felülvizsgálásáról és ellenőrzéséről, amelyekkel kapcsolatban bélyegkelet levétele lenne esedékes. Minden könyvelési tételt külön kell tehát felülvizsgálni ebből a szempontból, valamint az üzleti levelezést is. Felül kell vizsgálni a vállalatok összes üzleti kiadásait, adminisztrációs költségeit is.

Mielőtt az ellenőrzést megkezdénék, az ellen-

őr el kell készítenie az ellenőrzésre kerülő cégek kartatékjait az adókövetések alapján, annak feltüntetésével, hogy milyen ügyletekkel foglalkozik az ellenőrzésre kerülő vállalat. A pénzügyigazgatóság személynesen kell döntsene minden esetben afelől, hogy kihágási jegyzőkönyvet vegyenek fel, vagy sem és mindkét esetben az ellenőrzésről szóló jegyzőkönyvet saját láttaozásukkal kell ellátni. Havonta összefűzött és lepecsételt dossziét kell készíteni ezekről a jegyzőkönyvekről és a következő hónap első öt napjában fel kell küldeni a pénzügyminisztérium mellett működő helyettesítő igazgatóságához. Az októberi kimutatás elküldésével együtt el kell küldeni a minisztériumba az ellenőrzésre kerülő vállalatok utolsó mérlegét és nyereség-vesztés-számláját. A jövőben pedig a mérleg és a nyereség-vesztés-számla minden év májusában közzétendő el.

Külön utal a rendelet a forgalmiadó-törvény végrehajtásának ellenőrzésére és mindezek végrehajtásáért személyükben teszi felelőssé a pénzügyigazgatóságokat.

— Aláírták a Hollandiával kötött transzfer-egyezményt. A nemzetgazdasági minisztérium közlése szerint a Hollandiával kötött transzfer-egyezményt aláírták és az október elsejei visszaható hatállyal lép életbe.

Purgly Lászlót választotta meg elnökévé az Arad-Bánati Cukorrépatermelők Szindikátusa

Gyenge volt az idei cukorrépa-termés

Szerda délelőtt Purgly László elnöke alatt megtartotta rendes évi közgyűlését az Arad-Bánati Cukorrépatermelők Szindikátusa. A közgyűlésen számosan jelentek meg az aradi és a freidorfi cukorgyári körzet termelői közül.

A szindikátus elmúlt évi tevékenységéről szóló jelentést Alföldy Pál terjesztette elő és ebben közölte, hogy az aradi körzetben 4600, míg a freidorfi körzetben 3000 katasztrális holdat vetettek be cukorrépa-magvakkal. A nyár elején még szép termés ígérkezett, a fagykár, a jégkár, a kedvezőtlen csapadékmegoszlás és cercospora betegség következtében a termés lényegesen csökkent. Helyenként jó volt ugyan a termés, de az átag holdanként 120 mázsa körül mozgott.

A répa átvétele Aradon szeptember 10-ikén, míg Freidorfban szeptember 21-én kezdődött. A gyárudvarokon, valamint az átvételi állomásokon az átvétel a szindikátusi ellenőrök közreműködése mellett folyt le. Beszámolt ezután a jelentés arról, hogy az aradi gyár répaszelet-száritó üzemet állít fel, amely a jövő termelési évben kezdi meg működését.

A jelentés megemlékezett arról is, hogy az elmúlt héten meglátogatta a szindikátust Mircea Constantinescu, a cukorrépatermelő szindikátusok bucarestii központjának elnöke és Alexandru Moscu, a központ igazgatója. A vendégek látogatást tettek dr. Marsieu Justin és Alföldy Pál kíséretében az aradi és freidorfi gyárban, valamint az átvételi állomásokon.

A jelentést a közgyűlés egyhangulag elfogadta, majd három évi időtartamra a következő új vezetőséget választották meg:

Elnök: Purgly László, társelnökök: dr. Marsieu Justin és dr. Reitter Emerich (Lovrin). Ezen kívül a közgyűlés egy husz-tagú intézőbizottságot választott.

A hadsereg ellátása céljaira szeptember 15-én összeírt árukészletek egy részét szabaddá tette a minisztertanács

A bőrgyárak és tímárok kötelesek bejelenteni az általuk vásárolt nyersbőrmennyiséget

Bucuresti. A hadsereg ellátásának céljaira a szeptember 15-iki minisztertanácsi jegyzőkönyv alapján összeírt különböző nyersanyagok és árukészletek egy részét a minisztertanács szabaddá tette. Az erről szóló október 8-iki most közzétett minisztertanácsi jegyzőkönyv szerint az összes nyersanyag- és árukészletek szabadforgalomba

hozhatók, kivéve azokat, amelyeket — a hadsereg szállítási szabályzata alapján — a hadsereg ellátására megfelelőnek tartottak és lekötötték. Ugyanezen rendelet szerint a bőrgyárak és tímárok szabadon vásárolhatnak nyersbőrt, azonban a vásárolt mennyiségeket továbbra is be kell jelenteniük.

1073.66 kilogramm szinaranyat szolgáltattak be az ország aranybányái szeptember harmadik hetében

A világpolitikai helyzet legizgalmasabb napjaiban több mint egymilliárddal emelkedett a bankjegyforgalom

Bucuresti. A Banca Națională szeptember 17-iki heti kimutatása szerint a belföldi aranybányák szeptember harmadik hetében 1073.66 kg. szinaranyat szolgáltattak be, 164.628.771 lei értékben, amellyel az ércfedezet összege 17 milliárd 282.184.346 leire emelkedett. A forgalomban lévő bankjegyek összege ugyanezen héten 1 milliárd 147 és fél millióval, 32 milliárd 404.045.245 leire emelkedett, míg a különböző girószámokról eszközölt kifizetésekkel, a girószámok végösszege 782 millióval csökkent. Így a Jegybank összes láttra szóló készlettségei (brutto bank-

jegyforgalma) végeredményben 365 és fél millióval emelkedett. A fedezeti arány félezreléssel, 39.02 százalékra javult.

Az import fedezésére szolgáló devizakészlet 49 és fél millió lei értékűvel 159.412.974 leire, a kliringszámlák aktív szaldói 66 és fél millió lei értékűvel 497.010.041 leire csökkentek. Az importőrök kliringletete 71 és fél millió lei értékűvel 584 millió 799.568 leire emelkedett. A kereskedelmi váltótárca 111 és fél millióval 9.800.902.658 leire emelkedett.

Ötmilliárd értékű búzát exportálunk az idén

Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter a rádióban nagyszabású beszédet mondott a földművelésügyi minisztérium elmúlt évi tevékenységéről, valamint terveiről. A miniszter közölte, hogy ebben az évben búzát 3.764.000 hektáryi területen vetettek és ideai búzatermésünk 495 ezer vagon volt, vagyis a hektáronkénti átlagtermés 1310 kilogrammot tett ki. Búzatermésünk értéke 20 milliárd lei. Az eddigi kilátásunk szerint a fenti mennyiségből öt milliárd lei értékű búzát exportálunk idén. Tengerit 4.700.000 hektáron termeltek és a tengeritermés 530 ezer vagonra emelkedett. A hektáronkénti átlagtermés 1130 kilogramm, míg az össz tengeritermés értéke 5 milliárd lei.

Beszédében a miniszter rávilágított arra, hogy a legutóbbi mezőgazdasági jellegű törvényekkel, — főképpen pedig a mezőgazdasági oktatás újjászervezéséről szóló törvénnyel — a földművelés racionalizálását és a mezőgazdasági termékek megfelelő értékesítésének elősegítését kívánják szolgálni.

— Harminc százalékos vasúti kedvezmény az elsőrendű szükségleti cikkek számára. A hivatalos iapban minisztertanácsi jegyzőkönyv jelent meg, amely az elsőrendű közszükségleti cikkek számára harminc százalékos vasúti fuvardíkedvezményt biztosít. Elsőrendű szükségleti cikkeknek számítanak a következők: kenyér, buza, rozs és tengeriliszt, mindennemű hús, hal, élő, vagy vágott baromfi, élő, vagy vágott juh; sertésszár, tej, joghurt, tejjel, vaj, túró, sajt és tojás, bab, lencse és borsó; közönséges és ugynevezett kékpáradicsom, burgonya, kalarábé, paprika, répa, celler, paszternák; káposzta, petrezselyem, paraj, tök; uborka; sóska, cseresznye, meggy, kajszin; barack; dinnye, szilva, alma, körte, szőlő, dió, mindennemű más hazai gyümölcs, szárított barack és szilva, oliva, citrom, rizs és tea, só, makkaroni, cukor; napraforgóolaj, ételolaj, olívaolaj és jég. Az új rendelkezés közvetlen folyománya lesz azon cikkek olcsóbbodása, amelyeket a vasuton szállítottak eddig a Bánságba.

— Az angol kereskedelmi kamarák foglalkoznak a német kivitel balkáni előretörésével. Londoni jelentés szerint az angol kereskedelmi kamarák október 19-én és 20-án gyűlést tartanak, amelyen kizárólag az angol kivitel helyzetével foglalkoznak, különös tekintettel a német export balkáni terfoglalására.

— Megindult a tengerikivitel. A nyugati piacok az utóbbi időben nagy érdeklődést tanúsítanak a román tengeri iránt. A kivitel csak szabad és nemes devizák ellenében történik. Naponta 4—500 vagon tengeri kerül kivitelre.

Akit legjobban szeretünk, az imádtott férjet, a legönfeláldozóbb apát, kis unokáit dédelgető nagyapát, szerető testvért, vőt, rokont és jóbarátot, mindnyájunknak szemefényét

Szida Lázár

szőlőbirtokost, az aradi Husiparosok Szindikátusának diszelnökét

61 éves korában, zavartalan boldog házasságának 36-ik évében f. hó 12-én reggel könnyörtelenül elragadta körünkől a kérlelhetetlen halál.

Drága halottunk hült tetemét f. hó 13-án délután 4 órakor fogjuk a Str. E. Ciorogariu 7. sz. családi gyászszobából, a gör. kel. szerb egyház szertartásai szerint történt beszentelés után az „Eternitatea“ (felső) temetőben lévő családi sírkertben örök nyugalomra helyezni.

Arad, 1938. október hó 12.

Áldás emlékére!

özv. Szida Lázárné szül. Bayer Boriska özvegye, Cure Gyuláné szül. Szida Piroška, Nagy Kálmánné szül. Szida Teri, ifj. Szida Lázár gyermekei, Bayer Sándor apósa, Cure Gyula, Nagy Kálmán vejei, ifj. Szida Lázárné szül. Hanekker Erzsike menyje, Cure Gabriella, Cure Terézia, Cure Hortenzia, legúj. Nagy Kálmán unokái.

Ugyszintén a többi rokonság nevében is.

LIMBECE, Fabrica de coșciuguri și întreprindere de îmbrăcări, Piața Avram Iancu 22. TELEFON 1097.

Az Aradi Hentes- és Mészárosok Szindikátusa fájdalommal tudatja örökös diszelnökének

Szida Lázár urnak

f. hó 12-én történt váratlan elhunytát.

Nagyrabecsült és szeretett diszelnökünk földi maradványait csütörtökön f. hó 13-án délután 4 órakor kísérik utolsó útjára a Str. Episcopul Ciorogariu 7. számú gyászszobából.

Emlékét mindörökké kegyelettel megőrizzük!

Arad, 1938. október 12.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatom, hogy felejthetetlen jó feleségem

Marosi Jánosné

szül. Tauber Franciska

f. hó 12-én reggel, életének 54-ik, boldog házasságának 9-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt.

Földi maradványait f. hó 13-án, csütörtökön d. u. 6 órakor a róm. kath. egyház szertartásai szerint fogjuk örök nyugalomra helyezni a Felsőtemető halottasházából.

Álma csendes legyen!

Marosi János, férje és rokonai.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Rádióműsor

Romániai Időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 13.

București, 6.30: Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezekon. Utána: hírek, majd a hangverseny folytatása. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. A Vasile Julea-zenekar játéka. A műsorban a következő zeneszerzők számai: Joh. Strauss, Dendrino, Constantinescu Martini, Boldur, Zaman, Guyedan, Mircea Alexe. 15.20: Különböző közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 15.30: Ora strajerilor. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Aktualitások. 19.17: Táncczene gramofonlemezekon. 19.55: G. M. Cantacuzino műépítész előadása. 20.10: Mandolin-hangverseny. 20.35: Aida Helia énekesnő hangversenye. Műsor: Mascagni: Parasztheccsület. Puccini: Tosca. Puccini: Pillangó kisasszony. 21.15: Emanoil Ciomac a szimfonikus hangverseny műsorát ismerteti. 21.15: A Filharmonikusok hangversenye a „Carmen” énekhar közreműködésével. A szünetben: (21.55—22.15) Sport. Hírek. 22.15: A hangverseny folytatása. 23.05: Vegyes zene gramofonlemezekon. 23.45: Hírek a külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend. közlemények. 11: Hírek. 11.20: Emlékezés Czákó Zsigmondra. (Felolvasás.) 11.45: Kirándulás Bugacra. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. Utána: Időjárásjelentés. 13.05: Eugen Stepat orosz bajlalka zenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Rácz Zsiga és cigányzenekara. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek, piaci árak élelmiszerárak. 17.15: Sacellary Györgyné háztartási előadása. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés. 18: Táncclemezek. 18.30: Apró szíveség. (Felolvasás.) 19: A rádió szalonzenekara. 19.45: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20: Méhészeti időszaki tanácsadó. 20.15: Hírek. 20.20: Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. 1. Május királynője. 2. Pesti karnevál. 3. Csárdajelenet. A Május királynője után kb. 21.10: Hírek. A Pesti karnevál után kb. 22.05: Hírek, időjárásjelentés. Az előadás után kb. 23.20: Cigányzene. 0.10: Jazzzenekar. 1.05: Hírek külföldi magyaroknak.

Budapest II, 19.30: Olasz nyelvoktatás. 20: Balázs Frigyes hegedű zongorakísérettel. 20.35: A falum, 21: Hírek. 21.25: Táncclemezek. 22: Cigányzenekar. 23: Időjárásjelentés.

PÉNTEK, OKTÓBER 14.

București, 6.30: Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezekon. Utána: hírek, majd a hangverseny folytatása. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. Szórakoztató zene gramofonlemezekon. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. A rádió zenekarának szórakoztató zenéje. Vezényel: Ion Ghioga. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Jolovicz, Gotovac, Chantrier, Rust, Ketelbey, Brediceanu. 15.20: Különböző közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Időszéri kérdések. 19.15: A Stanescu-zenekar szórakoztató hangversenye. A műsorban a következő szerzők művei: Lehár, I. Stanescu, Vasilescu, Mircea Alexe. 19.50: Nicolae Iorga egyetemi tanár előadása a kis államok kötelességeiről. 20.10: Wagner: „Tristan és Isolda”, zenedráma 3 felvonásban. Közvetítés a Román Operából. Vezényel: Ionel Perlea. Az I. felvonás után (21.20—21.40): Sport. Hírek. A II. felvonás után (22.45—23.05): Hírek a külföld számára francia és német nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend. közlemények. 11: Hírek. 11.20: Óriások nyomán. (Felolvasás.) 11.45: A vesegyulladás gyógykezelése. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Utána időjárásjelentés. 13.05: Gere Lola és Szügyi Kálmán az Operaház tagjai énekelnek, zongorakísérettel. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak. Élelmiszerárak. 17.15: A rádió diákfőelőadása. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Toll János és cigányzenekara. Közben kb. 18.25: Sportközlemények. 19: Magyar mecenások: József nádor. 19.30: A 2. honvédegyalozred zenekara. Közben 20: Hírek szlovák és

M E G S Z Á L L O
BUCURESTIBEN
legjobban
a Hotel Esplanadeban lehet
A főúti szobákban
Teljesen átalakítva
Minden szobában telefon,
fürdő, stb. Mérsékelt árak.

HOTEL ESPLANADE BuI. Academiei 8

ruszin nyelven. 20.15: Hírek. 20.45: A gretnagreeni kovács. (Felolvasás.) 21.15: Hanglemezek. 22.15: Hírek, időjárásjelentés. 22.40: Operaházi zenekar. 23.40: Pálincás László olasz nyelvű előadása. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: Szabó Kálmán és jazzhármasa. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II, 19: Szikra Lajos hegedű zongorakísérettel. 19.45: Gyorsirótanfolyam. 20.15: Gizella királyné passai siremléke. (Felolvasás.) 21: Hírek. 21.25: Cigányzenekar. 22.35: Időjárásjelentés.

UJ KÖNYVEK

— John O'Hara: „Találkozás”. Minden ízében újszerű könyv John O'Hara-nak, a fiatal amerikai író-nemzedék egyik jeles képviselőjének „Találkozás” című alkotása. Találkozás és válás, az életnek pozitív és negatív áramlása, szerelmek, barátságok, üzleti kapcsolatok komédiája: ebből áll ez a könyv. De a köznapi élet örök színelvel egy egészen különös, rendkívüli író fest csodálatos képet, ebben a három nap alatt lepergő történetben, mely egy amerikai kisváros történetét tárja fel, sebészi kiméletlenséggel és alaposággal. O'Hara kegyetlen nyíltsággal festi meg a polgárság átlagférfiainak és nőinek szerelmi életét is, a lányok házasság-előtti életének változatait, egy gangstercsoport szervezetét, amely a szokásjog alapján szinte legálisan él a társadalom keretein belül. John O'Hara: „Találkozás” című kötete az Athenaeum Regénytárban jelent meg. Ára köve 3.60 pengő. (Előbbi kötetek: Maugham: Színház, Green: Leviáthán, Sinclair Lewis: A tékozló szőlők, Bontempelli: Halálos élet, Földi: A miniszter). A sorozat kötetel egyenként: szép kiállításban, vászonkötésben 119.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenát-Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-kiadványok teljes jegyzékét.

Őszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít **Hosznodár** Str. Eminescu 3. Str. Stroiescu 13.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapítottat meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

ALKALMAZÁST KERES

Gyümölcskertész, nős, gyermektelen, munkát, állást keres. Pricha Péter, Str. Cuză Vodă 32. 6374

Intelligente deutsche Erzieherin, mit Jahreszeugnissen und erstklassigen Referenzen, sucht Posten, gefl. Zuschriften unter „Oktober—November“ an die Administration. 6357

15 évi praxissal rendelkező vizsgázott, jobb nő házibeteghez, vagy gyermek mellé ajánlkozik, a háztartásban is segít. Cim: Str. Doamna Balasa 16.

Garanciaképes, intelligens nő pénztárnoknői, vagy trafikba állást keres. Cim a kiadóban. 6384

Román, német, magyar levelező, fogosított könyvelő, hosszú praxissal elhelyezkedést keres, esetleg félnapra. Cimet „Perfekt” jeligére a kiadóba kér. 6386

ALKALMAZÁST NYER

Kifutóleány azonnalra felvétetik. Ana Schön kalapszalón, Banca Româneuscupalota. 6360

ÜZLET

80 év óta fennálló nagyforgalmú fűszerüzlet eladó. Cim a kiadóban. 6369

LAKÁS

Butorozott szoba, különbejáratu, csinosan berendezve, olcsón kiadó. Csak komoly egyén részére. Cim a kiadóban. 6361

Diszkrét bejáratu 1—2 szoba butorozva, vagy anélkül, fürdőszobával azonnalra is kiadó. BuI. Carol 81., I. 4. 6333

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén 1. esetleg 2 különbejáratu üres szoba. Cim a kiadóban. 6077

Négyszobás, komfortos lakás nov. 1-re kiadó a Kereskedelmi és Iparkamarával szemben. Str. Gh. Lazar 23. 6370

Két elegánsan butorozott szoba

közvetlen fürdőszobával kiadó Piața Avram Iancu 18. I. em 6385

Uj házban 2 és 3 szobás lakás teljes komforttal kiadó. BuI. Carol 53. Erdőkölöni délelőtt 11-től délután 5-ig. 6371

Kiadó lakások: II. emeleten háromszobás, elő- és fürdőszobás, parkettás, utcai lakás. I. emeleten egyszoba, konyha. Cim: Hammer kerékpárüzlet. Piața Avram Iancu 5—6. 6194

VÉTEL-ELADÁS

Rádiók, kerékpárok 125 lei heti részletfizetésre kapható evári banknál. Str. Marie Chendi 9., udvari raktárban. 6250

Olcsó modern glóháló Schwalb asztalnál. Str. Rătiu 30. 5990

Aszokhordók, 35, 40, 55 hl. nrések, berendezéssel, szőlőmalom, kádak kifogástalan állapotban eladó. Cim a kiadóban. 6247

Boroshordókat használtakat, keresek megvételre, 7 és 8 hektosokat. Címeiket a kiadóba kérek.

Dióhálók, ebédlők,

kombináltszekrény, rősztalok, esztalok, lüstedt tölgy uriszoba, antik nála, bicdermayer ülőgarnitúra, fiókos seccrelair, antik szekrények és vitrinek nagy választékban.

Zálogkölcsonöket

közvetünk. Előleg: adunk, zálogcéduláját olcsón visszaadjuk.

TEMPO bizományi üzlet,

F scher El z-palota. Rollós irattárszekrényt és kisebb karkötékszékényt megvételre azonnal keresek. Cim a kiadóban 6129

Veszek készpénzért Smirna-szőnyegret, jó állapotban. Comisio-nizlet, Dacia-kávéház mellett. 6383

KÜLÖNFÉLEK

Beraktározási raktárban lakberendezések tiszta helyiségben olcsón berakározhatók, eladnivalókat ingyen hirdetem. Olcsón eladó egy szép teli hálószoba, szalontükör, üvegfal, villanyeszközök. Str. Moise Nicoară No. 9. 6366

Zongorát, csak elsőrendű márkát, nyárig bérbevennék. Str. Origorescu 7., I. em. 6352

Szinbáz mellett

183.000 lei hozamu emeletes ház, nagy telekkel, 1.650.000 leiért eladó. Egyedüli megbízott: FLEMÉR-iroda, Str. Brătianu 5.

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlástólmit, — Vásárolok lakásban és padlásokon heverő bármilyenem felesleges normál, lim-tomot stb. Vidékre is meg.ek. Cimeket lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra nazhoz jövök Uoju-uoca ó.

Steiner Sándor. Telefon 26-16. telefon 26-16.

Legújabb jelentéseink:

A Magyarországgal való gyors megegyezést kívánják a szlovák politikusok

Páris. A Havas-ügynökség jelenti: Szlovák politikusok véleménye szerint az ügy érdeke is azt kívánja, hogy mielőbb jöjjön létre a megegyezés Magyarországgal, mert különben súlyos bajok lehetnek az egy hét előtt megalakított önálló Szlovákiában. Az első szlovák kormány helyzete ugyanis nagyon nehéz. A zsolnai ülés előtt a hat szlovák párt megegyezett egymással, de mégis a szlovák néppárt vette kezébe a kormányban az irányítást és az 5 miniszteri tárca közül hármat saját magának foglalta le. A kimatadt pártok elégedetlenkednek és Prága sem bocsátja meg a szlovákoknak a zsolnai határozatokat.

A Slovenska Pravda azt írja, hogy tíz percen dőlt el az önálló Szlovákia sorsa. A zsolnai hatá-

rozatról ugyanis telefonon értesítették Sirovy tábornok, miniszterelnököt, aki kijelentette, hogy szó sem lehet Szlovákia önállóságáról. Erre dr. Tiso azt válaszolta, hogy a tiltakozás ellenére is megcsinálják az önálló Szlovákiát, de a bekövetkezendő eseményekért Prágát teszik felelőssé. Tíz perccel Prága is jobb belátásra jutott és elfogadta Szlovákia feltételeit. Az önálló Szlovénia megalkotásánál kizárták a szociálistákat és a kommunistákat, mert ezek mögött a beszivárgott csehek állnak, akikre nincsen szükség. Ilyen nehéz belső műveletek mellett a szlovák kormány nem tudta helyét mindezeig megerősíteni, mert azóta is állandóan a magyar delegációval tanácskozik, Szlovákiában pedig minden maradt a régi.

Népszavazást kér Kárpátaljára Magyarország

A rutén kormány tiltakozása

Komárom. (Rador.) A Havas-ügynökség jelenti: A rutén-magyar tárgyalások mai napján a magyar küldöttség Ungvár és Munkács városok átadásán kívül általános népszavazást kért Kárpátaljára.

Ezt az előterjesztést a rutén delegáció Bacsinsky miniszterrel az élen határozottan vizsgálta. Bacsinsky miniszter kijelentette, hogy az ország 1919-ben már döntött sorsa felett, amikor kérte, hogy a Csehszlovák köztársasághoz csatolják. 1938. október 8-án ezt is-

mételten jóváhagyta, vagyis azt kérte a nép, hogy szövetséges állam formájában megmaradjon a csehszlovák-rutén államkeretben. Kijelentette még Bacsinsky miniszter, hogy vigyázni fognak arra, a Magyarországhoz átkerülő szlovákok száma egyenlő legyen a Szlovákiában maradó magyarok lélekszámával. Egyébként valószínűnek látszik, hogy a csehszlovák küldöttség holnap terjeszti elő ellenjavaslatát. A bizottság legközelebbi ülése október 13-án, csütörtök délelőtt 9 órakor kezdődik.

További másfélmilliárd frank a francia fegyverkezésre

Francois Poncet az új római francia követ

Páris. A francia kormány tagjai ma délelőtt Lebrun elnök vezetésével államtanácsra ültek össze. Bonnet külügyminiszter az államtanács ülésén tájékoztatást adott a külpolitikai helyzetről. A miniszterelnök javaslatára Lebrun elnök rendeletet írt alá, amely felhatalmazza a honvédelmi miniszteriumot, hogy az eddigi előirányzott összegeken felül további másfél milliárd frankot folyósítsa honvédelmi célra.

A Havas-ügynökség is forráshól származó értesülése szerint az államtanács ülésén döntöttek a római francia nagykövet kinevezéséről is. Az államtanács úgy határozott, hogy Francois Poncetet, a jelenlegi berlini francia nagykövetet küldi Rómába. Helyébe

Chuland moszkvai nagykövetet küldik Berlinbe, míg Franciaország új ankarai követe Masini, a francia külügyminiszterium politikai osztályának főnöke lesz. A mai államtanácsn még nem történt meg a kinevezés, mivel meg kell várni az érdekelte kormányok hozzájárulását a kinevezésekhez.

Londonból jelentik: Az Evening News értesülése szerint az alsóház elé legközelebbi ülés szakán 25 millió fontról szóló pótköltségvetést terjesztenek elő. Az összeg a legutóbbi veszély idején felmerült kiadások fedezésére szolgál. A költségvetésben szereplő 25 milliót a kereseti adónak fontonként 6 pennyvel való felemelésével szeretnék behozni.

Kanton ellen vonulnak a japánok

Hong Kong. Rador. A Reuter-ügynökség közli, hogy szerdán reggel 4 óra 30 perckor Hacsingnál, a Hiasz öbölben megkezdtek a japán csapatok partraszállítását. Hír szerint 30 ezer főből álló hadosztály partraszállításáról van szó.

Tokió. Rador. Ami a japán tengerészeti katonai egységek Kína déli partvidékére való szállítását illeti, a japán tengerészetiügyi miniszterium nem csinál belőle titkot, hogy ezáltal a készülőds által Kanton város elfoglalását igyekszik végrehajtani. Másrésztől kijelentették, hogy a csapatok partraszállítása elkerülhetetlenül szükséges a Hankeu város ellen indított támadást végrehajtó csapatok kiegészítésére. Ennek a városnak az elfoglalása egyre nagyobb nehézségbe ütközik, mivel a kínaiak előnyös állásokban vannak elhelyezkedve. A japán főhadiszállás jelentése szerint a partraszállított csapatok fokozatosan az ország

belseje felé nyomulnak. A katonák el vannak látva gázmaszkokkal, a kínaiak pedig rövid ideig tartó ellenállás után északnyugati irányban vonulnak vissza.

Hong Kong. Rador. A China Mail című lap tudósítója repülőgépen utazott arra a helyre, ahol a japán csapatok partra szálltak. A tudósító jelentése szerint a japánok 50 kilométerre vannak a hongkongi koncessziós területtől és úgy látszik, hogy előnyomulásukat nem akadályozzák meg.

London. Rador. A Reuter-ügynökség jelentése szerint a japán csapatok Hiasz öbölben történt partraszállításával kapcsolatban angol diplomáciai körökben hangzatosabbak, hogy több alkalommal felhívták a tokiói kormány figyelmét a Hong Kong körüli angol érdekekre. Az ezen a területen történő bármilyen incidens az angol-japán viszonyra nézve káros kihatással van.

Eles német sajtótámadás Anglia ellen

Berlin. A Deutsche Allgemeine Zeitung megállapítja, hogy Anglia újabb fegyverkezési versenyt kezd, amikor Németország ennek ellenében az ellenkezőjét javasolta Münchenben. A német kormány ennek folytán kénytelen megtenni a szükséges intézkedéseket. A lap szerint az új angol fegyverkezési programot azok a politikusok indították meg, akik semmiképpen nem hajlandók kibékülni Németországgal, mint Churchill lord, Eden és Duff Cooper. Ezeknek célja a háború és azt hiába is próbálják lelezni. Háborús céljaikat azzal indokolják, hogy Hitler megtámadta Csehszlovákiát és karddal a kezében akarja megvonni az új határokat. Ezek az állítások gonosz politikai kutmurgázást jelentenek és az angol közvélemény épolyan jól tudja, mint a német, hogy az új szlovák-német határokat a nagyhatalmak berlini követeinek tanácsa állapította meg a müncheni békeegyezmények rendelkezéseinek megfelelően.

Újabb angol csapat szállítások Palesztinában

London. (Rador.) A Times írja: Az a tény, hogy a palesztinai angol helyőrségeket meg kellett erősíteni, legjobb bizonyítéka annak, hogy a helyzet rendkívül súlyos. Az új csapat szállításokból arra lehet következtetni, hogy a kormány el van határozva a rend helyreállítására. Amíg ez meg nem történt, nem lehet a politikai kérdésekről tárgyalni, sem az ország felosztásáról, sem pedig más javaslatról. Gyors és erélyes akcióra van szükség és Macdonald megértette, hogy nem vesztegetheti tovább az időt. A Közelkeleten sem akadályozhatja meg semmi az angol-francia együttműködést.

Önrendelkezési jogot kér Ciprus lakossága

Athénből jelentik: Ciprus szigetének lakossága ma emlékirattal fordult az angol kormányhoz, amelyben a maguk részére önrendelkezési jogot követelnek. Ciprus sziget lakói már régen görög fennhatóság alá szeretnének kerülni.

Hazatérnek az olasz önkéntesek

Burgosból jelentik: Ma 13 vonat olasz önkéntesekkel zsúfoltan ejndult dél felé, hogy visszazárlítsa az önkénteseket Olaszországba.

Munkatáborokat szerveznek Csehszlovákiában

Prága. (Rador.) A Cseteka hírszolgálati ügynökség jelentése szerint Sirovy, a prágai központi kormány elnöke több törvénytervezet dolgozik, amelyek a megkisebbedett Csehszlovákia munkaviszonyait lesznek hivatva szabályozni. A törvénytervezetek közül a legfontosabb az, amely munkatáborok szervezését írja elő. Ezekben a munkatáborokban a munkanélkülieket és azokat a leszerelt katonákat helyezik el, akik katonai szolgálatuk után nem képesek munkához jutni.

A tábor lakói közmunkákat végeznek, azonban olyanokat, hogy ezzel ne ártsanak a magánvállalatoknak. Érdekesebb, hogy a munkatáborokat katonai alapon szervezik meg és a munkanélküliek egyenruhát kapnak, ezenkívül pedig ételmelet és bizonyos összeget. A hozzátartozókat szintén ételmeletben segítyben részesítik.